

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1949 november 27, vasárnap.

ARA 4 LEJ.

VI. EVFOLYAM, 276. SZÁM

Százmilliók nevében a békéért

Az egész világ fokozott figyelemmel kíséri az ENSZ közgyűlésén a Szovjetunió békejavaslatával kapcsolatosan elhangzott beszédeket és hozzászólásokat. A Szovjetunió kormánya — mint ismeretes — az ENSZ szeptember 23-i ülésén békejavaslatot terjesztett elő, amelynek tárgyalását most tüzték a közgyűlés napirendjére. Az angol-amerikai imperialisták és csatlósai ellenzik a Szovjetunió 6thatalmi békepakumát és aljas rágalomokkal igyekeznek elrejtetni a világ közvéleménye elől olyan tényeket, amelyek háborus készülődésükről tanuszkodnak.

Visinszkij szovjet külügyminiszter az 6thatalmi békepakum tárgyalása során másodsor is felszólalt és hatalmas válaszbeszédében rámutatott arra, hogy az angol-amerikai imperialisták és csatlósai célja az, hogy a közvélemény figyelmét eltereljék a főkérdésekről, „melyekkel szembe kell néznünk és amelyek megoldást követelnek, minthogy megoldásuk nélkül lehetetlen kiküszöbölünk az új háború fenyegetését, amely a világ felett függ”. Visinszkij beszédében újabb tényeket hozott fel, amelyek megáfolhatatlannal bizonyítják az Egyesült Államok háborus előkészületeit. Elég csak arra gondolnunk, hogy a hivatalos adatok szerint a második világháború folyamán az USA a Csendes-óceánon és az Atlanti-óceánon összesen 484 támaszpontot épített, amelyeknek száma napjainkig természetesen még jobban megnövekedett. De ezen túlmenően, az USA egyéb terveket is készít egy új háború kirobbantására. Idegen területeken, sőt még Angliában is az USA támaszpontokat épít. Még 1947-ben Spanyolországgal titkos megállapodást kötött, amelynek értelmében spanyol területen jogot szerzett 13 támaszpont építésére. A Sarkvidék sem maradt ki az Egyesült Államok háborus terveiből, mert Limestowban nehéz bombázók részére támaszpontokat épít, amely arra szolgál, hogy esetleges sarkvidéki hadműveletek során az USA területéről felszálló repülőgépek előrelőlt támaszpontokról egészítsék ki üzemanyagukat.

Hetek óta, Visinszkij szovjet külügyminiszter a hatalmas Szovjetunió küldöttségként harcol az ENSZ-ben a béke megvédéséért, az általános leszerelésért és az atomfegyver betiltásáért. A Szovjetunió azt javasolja, hogy az ENSZ közgyűlése „fejezze ki azt a kívánságát, hogy az 6thatalom — az USA, Nagybritannia, Franciaország, Kína és a Szovjetunió — egyesítse erőfeszítéseit az új háború veszélyének elhárítására és kössenek egymással egyezményt a béke megőrzésére”.

A szocialista állam külpolitikájának az a feladata, hogy korlátok közé szorítsa, vagy teljesen kiküszöbölje az olyan társadalmi bajokat, mint a háború. A háború a főkés rendszertársaság. A demokratikus erők képesek meghusztalni a

háborút, erők tömörítésével és elszántságukkal megakadályozhatják azt. A Szovjetunió vezetői a békéért folyó küzdelmet és a béke híveinek százmilliói csatlakoznak ehhez a küzdelemhez. Lenin elvtárs szavai jutnak eszünkbe, amelyeket még 1918-ban írt: „Az egész világ munkásai, tekintet nélkül arra, hogy melyik országban élnek, üdvözölnek bennünket, rokonszenveznek velünk és helyeselnék nekünk, mert szétörtük az imperialista bilincsek vasgyűrűjét, a beestelen imperialista szerződéseket, az imperializmus láncait, — mert az egész világ színe előtt felvontuk a béke, a szocializmus lobogóját.”

A Szovjetuniónak a békéért folytatott harc 32 évvel ezelőtt kezdődött el és folytatódik napjainkban is. Az ENSZ közgyűlésén folyó hatalmas viták a Szovjetunió 6thatalmi békejavaslatával kapcsolatban, visszatükrözik az emberek százmillióit folyó békeharcot. Ebben a békeharcban súlyos csapásokat kaptak az imperialista háborus uszítók, akik a tények sulya alatt a legaljasabb rágalomhadjárat-hoz folyamodnak. A Szovjetunió által vezetett békétábor erői azonban hatalmasak és legyőzhetetlenek. Ezért mondja Visinszkij, hogy „minél erősebb lesz a néptömegek egysége a háború elleni küzdelemben, minél erősebben fog hangzani a népek tiltakozó hangja a háború ellen, annál gyorsabban semmivé válik a háború veszélye.”

A békétábor nem rémül meg az imperialisták kardszörteféseitől, mert amint Malenkov elvtárs is mondja: „Nem nekünk, hanem az imperialistáknak és az agresszoroknak kell félniük a háborútól.” A békétábor, élén a Szovjetunióval, éppen azért harcol, hogy ne robbanjon ki egy újabb háború, ne legyen több vérontás, ne szenvedjenek ártatlanul a dolgozók milliói. Eppen ezért, szükség van arra, hogy „össze fogjuk minden becsületes ember erőfeszítését — mondotta Visinszkij — a világalomra törekvők újabb gztetteinek megakadályozására, hogy megállítsuk a háborus uszítóknak a békés országok ellen kinyújtott bünös kezét”. A békétábor hatalmasabb és erősebb, mint az új háborúra uszítók egyre gyengülő tábor.

A Szovjetunió szállni külpolitikájának minden sikere, minden egyes újabb győzelme a békétábor erőinek eredménye és győzelme is, amely megszilárdítja országaink békéjét. Ezért kell határozottan és megalkuvás nélkül felsorakoznunk a hatalmas Szovjetunió mellett, amelynek dicső fiat drága vérrel felszabadították országunkat, most pedig a szovjet küldöttség az ENSZ közgyűlésén a világ dolgozó millióinak lelkes rokonszenvtüntetése közepette bátran sikraszáll a béke harcának győzelméért, amely mindannyiunk, a dolgozó milliók győzelméé. (ry. d.)

Ulbricht Walter, a Német Demokratikus Köztársaság miniszterelnök helyettesének nyilatkozata a kormány politikájáról

BERLIN. — (Agerpres.) A „Neues Deutschland” című lap jelentése szerint Walter Ulbricht, a Német Demokratikus Köztársaság miniszterelnök helyettese, a berlini „Szovjet Művelődés Háza”-ban előadást tartott a Német Demokratikus Köztársaság kormányának politikájáról.

Ulbricht előadásában hangsúlyozta, hogy jelenleg az összes németországi hazafias erők kötelessége, hogy határozottan és kitartóan harcoljanak az egységes és független Németország újjáépítéséért. Kijelentette a jelenlevők lelkes tapsa közepette, hogy a béke és a haladás biztosításáért a Német Demokratikus Köztársaság népének ellent kell állnia a nyugati hatalmak és német lakóik által hozott intézkedéseknek. A jelenlegi feltételek között a demokratikus vezető szervek, sőt maga a Német Demokratikus Köztársaság népe is teljes mértékben felelősek az állam demokratikus felépítéséért és a gazdasági fejlődésért.

Ulbricht a továbbiakban során beszédében hangsúlyozta, hogy a természetben élenjárók által elért jelentős munkasikerek hozzájárulnak ahhoz, hogy az 1949. évi tervet idő előtt teljesítsék és 1950-ben a termelés elérje a háború előtti színvonalat. A Német Demokratikus Köztársaság gazdasági lehetőségeiről szólva, Ulbricht rámutatott arra, hogy ezek összehasonlíthatatlanul felsőbbrendűek, mint Nyugat-Németország gazdasági lehetőségei.

A Szovjetunió és a népi demokrácia országainak a Német Demokratikus Köztársaság ideiglenes kormánya iránt megnyilvánuló bizalom legélelnebb bizonyítéka — mondotta beszédében Ulbricht —, ezeknek az országoknak az a nyilatkozata volt, amelyben kijelentették, hogy a legteljesebb jogegyenlőség alapján készek kereskedelmi egyezményekről kötni a Német Demokratikus Köztársasággal.

A Német Demokratikus Köztársaság ideiglenes kormánya, —

mondotta Ulbricht —, minden erőfeszítését latbaveti, hogy az ország belső kereskedelmének megszilárdítására felhasználja az összes lehetőségeket. Nyugat-Németország lakossága egyre jobban rádőbben arra, hogy az összes németek elenségeit a támadó imperialista erők, amelyek Németország fel-darabolására törekednek. A német népnek egyesülnie kell, hogy elkerülje ezt a veszélyt. Csak így ér-

hető el a béke — jelentette ki Ulbricht, aki beszédének befejező részében hangsúlyozta, hogy a Német Demokratikus Köztársaság politikája hozzájárul Németország gazdasági fejlődéséhez, az egész német nép életszínvonalának emelésére törekszik és az egyedüli igazságos politika, amely egységes, demokratikus és békeszerető Németország megteremtéséért harcol.

A magyar hatóságok angol-amerikai imperialista szolgálatban álló kémbandát tartóztattak le

BUDAPEST. — (Agerpres.) A Magyar Távirati Iroda a Magyar Népköztársaság belügyminisztériuma sajtóosztályának a következő közleményét közli:

„Illegális határátlépés kísérlete közben elfogták Geiger Imre gépészmérnököt, a „Standard” világmossági részvénytársaság vezérigazgatóját, aki kihallgatása során bevallotta, hogy széleskörű kém- és szabotázsvevékenységet folytatott.

— Geiger Imre vallomása és más bizonyítékok alapján az Államvédelmi hatóság őrizetbe vette Vogeler Róbert amerikai és Sanders Edgár angol állampolgárokat, akik kihallgatásuk során szintén részletes, beismert vallomást tettek a Magyar Népköztársaság ellen régóta folytatott szabotázs- és kémtevékenységükről.

— Az említetteknek kívül a kémszervezet más tagjait is őrizetbe vették.

Nyugatnémetországi haderő létesítését készítik elő az amerikai imperialisták

NEWYORK. — (Agerpres.) A TASS jelentése szerint amerikai katonai körök nyomást gyakorolnak nyugatnémetországi haderő létesítéséért, amely a Szovjetunió és a népi demokrácia országai ellen irányulna.

A Daily Worker washingtoni tudósítója jelenti, hogy Bradley tábornok kijelentette, hogy „katonai szempontból” kívánatos volna a nyugatnémetországi haderő megszervezése. Hozzátette, hogy 6 a katonai álláspontot fejezi ki, de végsőfokon az amerikai külügyminisztérium dönt a kérdésben. A továbbiakban Bradley a kapcsolatok szorosabbá tételét követelte Franco Spanyolországával.

Az United Press hírgyűnkés londoni tudósítójának jelentése szerint hivatalos körök beismerték, hogy nyugati katonai szakértők érdeklődnek a jövő német hadseregének „felhasználási lehetőségeiről”, hogy az Elbán rögzítsék az Atlanti Paktum határát.

LEMONDOTT AZ ATOMERŐ BIZOTTSÁG ELNÖKE

WASHINGTON. — (Agerpres.) A France Presse jelenti, hogy David Lillenthal, az Egyesült Államok atomerő-bizottságának elnöke, november 23-án, szerdán benyújtotta lemondását.

A gép- és traktor- állomások szocialista versenyének eredménye

BUKAREST. — (Agerpres.) Az 6szki vetési munkában számos gép- és traktorállomás, valamint állami gazdaság szocialista munkaversenyt folytatott. Így, november 7-ig 44 gép- és traktorállomás, 10 gépközpont, 188 állami gazdaság és 25 más állami birtok vett részt a szocialista versenyben. A legjobb eredményt a Ialomba megyei Fratilesi gép- és traktorállomás érte el, amely november 7-ig a negyedik negyedévre előirányzott munkát 130 százalékkal teljesítette. Utána következik a narcelesti gép- és traktorállomás 125 százalékkal, és az Ilfov megyei Hagiciesti gép- és traktorállomás 116 százalékkal.

Megállapították az iskolák téli szünidejét

BUKAREST. — A közoktatásiügyi minisztérium közleményt adott ki, amely az alábbiak szerint állapítja meg az iskolák téli szünidejét:

Az elemi- és középiskolákban, amelyekben délután is folyik a tanítás, december 22-én délután az utolsó óra befejezése után kezdődik a téli szünidő.

Azokban az iskolákban, amelyek délelőtt tartanak előadást, a téli szünidő december 23-án délután, az utolsó óra után kezdődik.

Az egyetemeken és a főiskolákban szintén december 23-án délután kezdődik a vakáció.

A kisdévodókban csak a hivatalos ünneppapok az ünnepeket a tanítás.

A minisztériumi rendelet értelmében 1950 január 3-án az ország összes iskoláiban, amelyekben délután tanítanak, megkezdődik a tanítás, míg a délelőtti tanító iskolákban a téli vakáció 1950 január 4-én ér véget.

A szabadságról és a nép győzelméről szóló történet

A Ludas Matyit, e sok változatban ismert és a múltban meghamisított népi játékot próbálja az Allami Magyar Színház prózával együtt. Mórész Zsigmond dolgozta fel az ősi témát, izes magyarsággal és mely szociális tartalommal. Vásári árusoktól kezdve írókig és költőig izgatta a fantáziát e téma. A burzsoá irodalom elkendőzte a Ludas Matyiban megmutatkozó osztályharcot. A népieskedők „egészséges” parasztilagényt láttak benne. Mórész Zsigmond azonban megmutatja a vidám, eszes, lázadó kis legény igazi arcát: ő a földesúr ellen lázadó jobbágy, a darab meséje pedig a szabadságról, a nép győzelméről szól.

A SZINPAD

Döbrögi uram (Fekete Mihály) tornácos házáat mutatja, ahonnan belátja az egész falut. Diszesen, hasason, kielégülten ül tornáca két oszlopa közötti Döbrögi mialatt vándor falusi muzsikások szórakoztatják. De fizetséget helyett iles marokkal bocsátja el őket. Udvarmestere (Csóka) talpnyalókat jelent neki az eseményeket. Szakácsa jelenik meg és bejelenti a tizenkét fogásos ebédet. Majd fiatal leányt hoznak elé (Dorján Ilona), aki nem hajlandó „belső cselédnek” menni a nagyurhoz, aké az egész határ, s akinek szolgál véres verejtékkel minden jobbágy. Döbrögi uram haragszik és elhatározza, hogy megkeresi azt a „pimasz legényt”, akire ez a szép és engedetlen leányzó rávetette a szemét. Mert nyilván csak ez az oka, hogy a lány őt nem akarja szeretni.

FOROG A SZINPAD

A döbrögi vásár kellős közepében vagyunk. Tarka sátrak és tarka emberek zsúfolódnak színes kavargásban a színen. Egy régi vásár lepényűtől, árusai, kikiáltól, akik közé vérszesen és ünneplésesen megérkezik Döbrögi, a nagyr. A képen sok a meszeszerű elem s hangulatosan festi alá a cselekményt. Demján Viktor tehetséges népi elemekből táplálkozó muzsikája. Döbrögi rettenetes adót szór megint a jajtató és kiszolgáltatott nép nyakára. És egyszerre a háttérből előbukkan a bős. A jólismert, ezerszer lerajzolt figura.

LUDAS MATYI

A kis tollas kalapban, jellegzetes öltözetében, hóna alatt egy eleven fihával már megjelenésében, itt a próbán is teljesen illuziótöltő. (Márton János játssza a szerepet.) Ő a nép lázadó lelke, ahogy megáll a szinpad közepén és merészen, bátran elmondja a maga igazát. A túlerő, a hatalom egyelőre legyőzi. De felhangzik a felvonás végén a már klasszikussá vált szállóige: „Háromszor veri ezt kenden Ludas Matyit vissza!” — és a vásári szegény nép arcán tükröződő öröm a nép reménykedő öröme is. Tudják, hogy Ludas Matyi elszánt és bátor fiú és előbb vagy utóbb beváltja ígérését: visszaüt kizsákmányolóira.

A DARAB IDŐSZERŰSÉGE

nyilvánvaló. A munkaközösség rendezésében színrekerülő Mórész Zsigmond-mű bemutatása nem véletlen vagy esetleges. Dolgozónk e realista mesélőjékből sokat tanulhatunk. A földesurak, a Döbrögi úrnokai még itt járnak közöttünk s habár földjük a győztes népé, Ludas Matyi utódaik, mégis ezek a földesurak eszközei ma a rémhírterjesztésnek, a szocialista építés elleni suttogó propagandának. A darab emlékeztető a földesúri világ emberienességre s a mese közvetlenül mutatja meg, hogy milyen világot szeretnének visszaállítani azok, akik újabb háborúra spekulálnak.

Bizonyos, hogy a kolozsvári dolgozók örömmel fogadják a darab bemutatását, mely újabb ösztönzést nyújt számukra nap mint nap eredményeket felmutató harcukban.

A Volga, „az orosz föld anyja”

Az „Új Idők” mozi műsora

A szovjet és román híradókön kívül egyetlen hosszabb színes film látható az Új Idők híradó mozi e heti műsorán. E film nem más, mint színes, felejthetetlen utazás a Volgán. A néző, aki tanulságot keresőn ül be a nagyon népszerű nézőtérre, e film megtekintése után valóban felejthetetlen élménnyel lesz gazdagabb. A színes, kitűnően megrendezett film valóságos végigviszi a Volgán, annak csendes, hőmpolygó vizén és partjain. Forrástól a Kaspi-tengerig viz a film és megmutatja a hatalmas folyót, s a köré épült világot. Városokat és kolhozokat, a volgai halászok életét épp úgy, mint az ipartelepeket, amelyek pezsgő élete a munka lendületét tükrözi. Látnak a valdai magaslaton azt a házacska, mely a Volga forrása fölé épült. Innen ömlik, nő, dagad tengerszélességűvé a nagy, híres folyó, melynek partján élt Lenin és Gorkij és amelynek partján terült el a hősi város, Sztalingrád. Látnak a házat, melyben Lenin élt, látnak ifjúkori szobáját, melyben tanult és dolgozott. Látnak a Gorkij szülőházát, amelyben az író első gyermekédejt megvette. Megmutatja a film a volgamenti új, modern városokat, azoknak lakóit és vizszapillantást nyújt a történelemre, melyben oly döntő szerepe volt a volgamenti vidéknek. Hiszen a Volga mellől indult merész útjára Jermák kozákjával és nyitott utat Szibéria felé. Innen indult el Pugacsev mozgalma, a jobbágyok elkecsereedett felkelése 1773-ban, melynek leverésére egész hadsereget mozgósított az önkényuralom. Itt van Kazán, ahol Lenin, a világ dolgozóinak nagy útmutatója született. És végül ez is olyan táj, melyet a szovjet ember építőmunkával átformált és az egész nép hasznára aknázt ki. Nagyszerű film, érdemes a megtekintésre.

OLVASSUNK!

MAXIM GORKIJ:

A sárga ördög városa

AZ „OROSZ KÖNYV” KIADÁSA

Negyven és néhány évvel ezelőtt Gorkij ellátogatott Amerikába. Erről az utról, a tengerentúli civilizációról való benyomásait rögzítette le „A sárga ördög városa” c. munkájában, mely most jelent meg magyar nyelven „Az Orosz Könyv” „Nagy Írók Kiskönyvei” sorozatában.

Soha még keményebb és igazabb vádbeszédet le nem írtak az amerikai civilizáció ellen, amely minden méltóságát megfosztja és megsemmisíti az embert.

Ugy tűnik — írja Gorkij — hogy „minden, a vas, a kő, a víz, a fá telé van tiltakozással a napfényeküli, dal- és boldogság nélküli élet ellen. Minden-nyög, üvölt, csikorog valamilyen titkos erő akaratának engedelmessé, amely az ember ellen dolgozik. Vastól kavart, szétszagotott, a petróleum zsiros foltjaival be-mocskolt, forgáccsal, szalmával és ételmaradékkal beszennyezett víz hátán, mindenfelé láthatatlan, hideg és gonosz erő működik.” A város olyan, mint egy vas- és kőgyomor, amely befalt néhány millió embert és folytonosan morzsolja, emésztő őket. „Mindenfélé, földet, lábad alatt és mellette él, dörog diadalmas győzelmében a vas. Elterekeltette az Arany ereje, lelket adott neki és a pókhálójába fonja a vas az embert, fojtogatja, szívja véréit és az agyvelejt, fölfalja izmait, idegeit.” „... a levegő, mint nedvességgel felt szivacs, fullasztóan telítve van ezer és ezerféle sikoltó hanggal. Ehhez a piszkos városához lapított ember, mocskosan a gyárak füstjétől, megdermed a kormos falak között.”

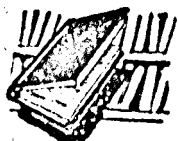
Igy látta Maxim Gorkij New Yorkot és előfőtt az elgyötört, elkinzott világ fölött, ott magasodik gúnyként a „Szabadság-szobor.”

„Félelmes és fájdalmas az emberekről beszélni” — mondja az író —, szegénységükről és vigasztalan nyomorúságükről, ostoba életmódükről és halálos közönyükről. Elénk tárulnak e könyv lapjairól az East Side embertelen életviszonyai, de felénk káprázik a Queen Island hamisan vakító, türes pompája is. És mindenek fölött a kormányzó erő és hatalom, a Sárga Ördög uralkodik. Ki a Sárga Ördög? Az arany, a dollár, mely Amerikában nemcsak a dolgok értékét szabja meg, hanem az embereket is.

Elesen mutatkozik ebben az Amerikáról festett hí képen a kapitalista társadalmi rendszer minden bűne: a lőkésosztály esztelen fényűzése és a kizsákmányolt, elgyötört dolgozó tömegek reménytelen testi és lelki nyomorúsága.

A megcsufolt, minden méltóságát megfosztott emberrel való mélységes együttérzés hatja át Gorkij e művét is, mely most, 40 év múltán éppoly időszerű, sőt még fokozottabb mértékben ráillik arra az életformára, melyben a business az élet legfőbb törvénye.

Ha Amerikáról alkotott fogalminkat ki akarjuk egészíteni, föltétlenül el kell olvasnunk Gorkij e könyvét, írásművészetének, szociális igazságérzetének ezt a remekét, mely lenyűgözően, mozaikszzerű képekben állítja elénk azt, ami a legfájdalmasabb, legembertelenebb a földgolyó tulsó oldalán.

A ROMÁN NEMZETI SZÍNHÁZ MŰSORA:

November 26, szombat este 8 óra-
kor: „A vezérigazgató” (Directorul general).
November 27, vasárnap délután 3 óra-
kor: „Vitézek és hősök” (Cavalerii eroi).
November 29, kedd este 8 óra-
kor: „A vezérigazgató” (Directorul general).
December 1, csütörtök este 8 óra-
kor: Ljubov Járovájá.

Teremtünk új gyermekirodalmat!

NEHANY ÍRÓ ÉS PEDAGÓGUS gyűlt össze a napokban a RNK Írószövetsége kolozsvári fiókjának helyiségében. Olyan emberek, akiket egészen közelről érint Népköztársaságunknak magyarul gyermekirodalmi, s akik cselekvően be akarnak kapcsolódni az Írószövetség gyermekirodalmi tagozatába.

Gyermekirodalmi tagozata régen van már az Írószövetség kolozsvári fiókjának. De ennek a tagozatnak magyar ága — sajnos egyelőre inkább elvben, mint valóságban létezik. Pedig a kérdés fontos és sürgető. Nemrég a Román Munkáspárt központi napilapja, a „Scanteia” foglalkozott a problémával, melyre nyúló, elemző cikkben. Ez pedig nem véletlen. Mert ahhoz, hogy a szocializmus továbbépítőjé, magát a jövőt, a gyermeket helyesen neveljük — a korszerű és haladó gyermekirodalom rendkívüli segítségre. Ezért van szükség arra, hogy az irodalomnak erre a sajátos ágára tehel-séget érző, tollforgató embereket bevonjon a munkába az Írószövetség gyermekirodalmi tagozata. Itt mutatkozik a legnagyobb hiány. Mert amíg a prózai, vagy drámai tagozat konkrét eredményeket mutat fel újjáéledő irodalmunkban, addig a gyermekeknek szóló irodalom terén nagyon keveset mutatunk fel.

AZ ALLAMI KÖNYVKIADÓ jelent ezen a téren is hatalmas segítséget. Megindulása óta több mesekönyvet és ifjúsági könyvet adott ki, melyek már a gyermekirodalom új útján járó haladó, példamutató írók. Magyar nyelvű ifjúsági- és gyermekirodalmunk számára most is az Allami Könyvkiadó magyar osztályának ifjúsági irodalommal foglalkozó munkaközössége nyújtja a legnagyobb segítséget.

Megjelent mesekönyveink mellett, lássuk csak, milyen könyvekre van legsürgősebben szüksége annak a hatalmas gyermek-seregnek, melyet új, haladó mesékkel kell a valóságos életre nevelni?

AZ ÖVODÁSOK számára alig van megfelelő magyarnyelvű mese. Nem csoda, ha egyes óvodákban, anyag híján az óvónők kénytelenek harminc év előtti versikéket, meséket mondani a gyermekeknek. Pedig új és friss mondanivalókkal kell előbbre vinni az iskolaelőtti nevelés ügyét. Óvónők megbeszélésein mindig felszínre kerül a kérdés: mit meséljenek a gyermekeknek, milyen verset, kis jelenetet tanítsanak nekik?

A gyermekirodalmi munkaközösség első eredménye: óvodás gyermekek számára írt, kötetre való anyag felkészít már az Allami Könyvkiadónál. Kellő kritikai megbeszélés és esetleges átdolgozás után — mert hiszen az irodalmi igényesség mellett itt is gondolni kell az ideológiai szempontokra — rövidesen hízagpótló kötet áll majd az óvónők és az óvodák rendelkezésére. Az olvasni még nem tudó gyermekek számára tehát könyv készül. Lássuk azonban a többi kérdést.

AZ ELEMISTAKRA is gondolni kell. Az olvasni már tudó gyermekek számára is sok, újszerű, haladó, a munka szeretetére nevelő mesére van szükség. Biztatni, hívni kell az írókat erre a munkára, s a hivatásos írókon kívül mindazokat az új, fiatal tehetségeket, akiknek van mesélőkészségük és mondanivalójuk. A legutóbbi értekezleten a jelenlevők elhatározták, hogy a mesék összegyűjtésén kívül — (nagyon sok jó mese kell ahhoz, hogy kötetek válhassanak belőlük) — vállalják új káderek mozgósítását is, főleg óvónőket, tanítónőket, vagy a Pedagógiai Intézet tehetséges növendékeit. El kell hívni ezeket az embereket a munkaközösségbe, az Írószövetségbe, meg kell beszélni velük a kérdéseket és tudatosítani kell bennük: mennyire fontos ez a munka s milyen eredménye. Teremtünk új gyermekirodalmat! Tere s lehetősége van ma a jó mesének. Mert — mint a „Scanteia” is hangoztatta — a jó és haladószerű mese fontos eszköze az új ember nevelésének.

(—on)

A „LUPTA ARDEALULUI”

1000. számának megjelenése

alkalmából rendezett Ünnepek

A „Lupta Ardealului” 1000. számának megjelenése alkalmából, szombaton, november 26-án este 8 órai kezdettel a Diákház nagytermében

MŰVÉSZI ELŐADÁST

tartanak, melyen a CFR énekkara, a Herbák János-művek tánc-csoportja, az Allami Román Opera s a Román és Magyar Allami Opera következő művészei működnek közre: Enigrescu Octav, Gyöngyösi János, Lia Hubic, Livia Liseanu, Ileana Puni, Alexandru Rocolta, Sallay Margit, Gogu Simionescu, V. Vida Victor és Wilkovic Katalin, valamint a balettkar szólistái: Jeana Popovici és Vasile Marcu. Zongorán kísérnek:

Taban Sándor, Tatár Ferenc és Marius Gherman.

Vasárnap, november 27-én nagy szabású művészi műsort rendez a beszercei „Nép Háza” (Casa Poporului) Népi Ateneum is.

ÜNNEPEK A KOLOZSVÁRI NÉPI ATENEUMOKNÁL

Szombaton, november 26-án este 7 órakor a város különböző körzeteinek Népi Ateneumai szintén ünnepi műsor keretében emlékeznek meg az ezredszék megjelenéséről „Lupta Ardealului”-ról.

Gazdag művészi műsort adnak elő: énekkari számokat, szavaltókat, valamint szovjet, román és magyar népi táncokat.

A KOLOZSVÁRI MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: Tűz. Magyar film. Előadások kezdete: fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor.

MAXIM GORKIJ: Tűz. Magyar film. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

MUNKÁS MOZGÓ: Ruy-Blas. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

POPULAR: Utolsó szakasz — Anschwitz. Előadások pontos kezdete: 3, 5, 7, 9 órakor. Vasárnap d. e. 11 órakor matiné.

ÚJ IDŐK: Szovjet híradó. — 22. szám. — Román híradó. — A Volgán. Rendkívül érdekes és tanulságos színes film. 6 felvonásban. Vasárnap délelőtt 11 és 12 órakor matiné.
VÖRÖS CSILLAG: „A Irak”. Előadások kezdete: 4, 6, 8 órakor. Vasárnap d. e. 11 órakor matiné.
URANIA: Utolsó szakasz — Anschwitz. Előadások pontos kezdete: 3.30, 5.30, 7.30, 9.30 órakor. Vasárnap d. e. 11.30 órakor matiné.

AZ ALLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Szombaton, november 26-án, este fél 8 órakor: LUDAS MATYI. (Bemutató előadás.)
Vasárnap, november 27-én, este fél 8 órakor: LUDAS MATYI. (Másodszor.)
Szerdán, november 30-án, este fél 8 órakor: LUDAS MATYI. (Harmadszor.)
Pénteken, december 2-án, este fél 8 órakor: LUDAS MATYI. (Negyedszer.)
Szombaton, december 3-án, este fél 8 órakor: LUDAS MATYI. (Ötödször.)
Vasárnap, december 4-én, d. u. fél 4 órakor: LUDAS MATYI. (Hatodszor.)
Jegyelvétel: Minden előadásra (szakszervezeti kedvezménnyel is) d. e. 9-től 2-ig, d. u. 4-től 7-ig az AGES Irodájában (Szabadságtér 6.) és az aznap előadására este 6-tól fél 8-ig a színház pénztáránál.

A MNSZ Politikai Bizottsága tagjainak jelenlétében

a megyei elnökök, közművelődési felelősök
és a nemzetgyűlési csoport tagjai

munkaülésein dolgozták fel Malenkov elvtárs jelentését és Gheorghiu-Dej elvtárs beszédét

KOLOZSVAR. — A Magyar Népi Szövetség kolozsmegyei szervezete székházának gyönyörűen felszerelt nagyteremben november 24-én, csütörtökön reggel a megyei elnökök, közművelődési felelősök és a nemzetgyűlési csoport képviselői előtt a MNSZ Politikai Bizottsága feldolgozta Malenkov elvtársnak, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 32-ik évfordulója alkalmából a moszkvai szovjet diszülésen megtartott jelentését, valamint Gheorghiu-Dej, a RMP Központi Vezetősége főtitkárának november 6-án elmondott beszédét.

Az értekezleten jelen volt Kacsó Sándor, a MNSZ országos elnöke, Juhász Lajos, a MNSZ Politikai Bizottságának tagja, Bányai László, a MNSZ Politikai Bizottságának és a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának tagja, Révy Ilona, a MNSZ Politikai Bizottságának tagja, nemzetiségi alminiszter, Rácz György, a MNSZ Politikai Bizottságának tagja, a megyei elnökök, megyei közművelődési felelősök, a nemzetgyűlési csoport képviselői és a központi ügyosztályok vezetői.

Az értekezlet megnyitása után Kacsó Sándor, a MNSZ országos elnöke, részletesen feldolgozta Malenkov elvtársnak a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 32. évfordulója alkalmából, a moszkvai szovjet diszülésen megtartott jelentését. Előadásában hangsúlyozta a Szovjetunió az elmúlt év november 7-én óta politikai, gazdasági és kulturális téren elért kimagasló eredményeit. Malenkov elvtárs beszédének különböző részeit kielemezve, megemlítette azokat az

eredményeket és sikereket, amelyeket hazánk a szocializmus építésének szakaszában eddig elért.

Kacsó Sándor előadását többször megszakította a jelenlévők

központi közművelődési ügyosztály vezetője a káderek politikai és ideológiai színvonalának emeléséről szólva, hangsúlyozta az esti tanfolyamok helyes és alapos megszerve-

ra, hogy a Szovjetunióban a természet átalakításáért folyó munkálatok újabb jelentős lendületet adnak a világ leghaladottabb mezőgazdasága további fejlődésének javasolta,

A POLITIKAI BIZOTTSÁG TAGJAI:

Rácz György, Cziko Nándor, Juhász Lajos, Kacsó Sándor elnök, Bányai László, Révy Ilona, Takáts Lajos dr.

elkelkes eljenzése, a hatalmas Szovjetuniót és büles vezetőjét, a nagy Sztálint, valamint a Román Munkáspárt Központi Vezetőségét éltető viharos taps és rokonszenztüntetés.

Az előadást követő hozzászólások során Soós Árpád, a

szükségességét úgy, amint azt a közművelődési ügyosztály a megyei szervezeteknek megküldött körlevélben lefektette. Hozzászóltak még Borsj József, a központi szervezési ügyosztály vezetője, Bende Béla nemzetgyűlési képviselő, Dormuth Antal (Temes-Torontál megye), Sinka András (Csik megye), Nánási János nemzetgyűlési képviselő, Gál Joachim (Bihar megye), Szücs József, a központi káderügyosztály vezetője, Budai László, a központi dokumentációs osztály vezetője, Czédli József, a központi politikai oktatás vezetője.

Huszár Sándor nemzetgyűlési képviselő (Biharmegye), felszólalásában rámutatott ar-

hogy ezeket a természetátalakítási munkálatokat, valamint a fővárosi szovjet kiállítását kellemképpen kell ismertetni a falusi dolgozó tömegekkel.

Cziko Nándor, a Politikai Bizottság tagja hozzászólásában vázolta azokat a feladatokat, amelyek a MNSZ szervezeteire hárulnak. Hangsúlyozta, hogy Malenkov és Gheorghiu-Dej elvtársak beszédeinek ismerete hozzájárul a mult csökevényeinek, a sovinizmus és a polgári nacionalizmus maradványainak felszámolásához, a leiszűrt tanulságok pedig erős fegyvert adnak a dolgozó tömegek kezébe a reakció és az osztályellenség aljas mesterkedéseinek leleplezésére és megsemmisítésére.

Bányai László beszéde

A hozzászólások után Bányai László, a MNSZ Politikai Bizottságának és a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának tagja beszélt az értekezleten.

Beszédében rámutatott arra, hogy a hozzászólásokból kitűnt az, hogy a jelenlévők örömmel és lelkesedéssel fogadták Malenkov elvtárs jelentéséről és Gheorghiu-Dej elvtárs beszédéről szóló beszámolót. A MNSZ káderei nemcsak örültek Malenkov elvtárs jelentésének és Gheorghiu-Dej elvtárs beszédének feldolgozásának, hanem ezzel hatalmas fegyvert kaptak gyakorlati és elméleti munkájukban.

Tudatosítanunk kell a tömegekben Malenkov elvtárs jelentésének és Gheorghiu-Dej elvtárs beszédének tanulságait — mondotta Bányai László —, azt, hogy az imperializmus teljesen háttérbe került a béke és a demokrácia erőivel szemben. Tudatosítanunk kell, hogy a Szovjetunió és a népi demokráciák a földkerekség egynegyedét teszik ki, a béke erőinek száma pedig 800 millió, tehát a föld lakosságának több mint egyharmada.

Beszéde továbbá során Bányai László rámutatott arra, hogy az első világháború után a föld egyhatoda szabadította fel magát az imperializmus rabláncaitól, a második világháború után már a föld egynegyede szabadult fel.

Az imperialisták becsmépszik ügynőkeiket a demokratikus szervezeteibe, akik a tömegek félrevezetésével igyekeznek megbénítani a szervezet munkáját. Ezért, fokoznunk kell az éberséget és meg kell akadályoznunk ezeknek az ügynőknek minden mesterkedését, még mielőtt ártanának, vagy meghontanák a demokratikus szervezetek egységét és fel kell számolnunk földalatti munkájukat. Ezek az imperialista ügynők jelen vannak és megbújnak ott, ahol a legjobban burjánzik a polgári nacionalizmus.

A reakció még meglevő maradványait igyekeznek zavarteltetni. Belső erőink szembeszállnak az imperializmus becsmérszett ügynőkeivel, akiknek nálunk nincs talajuk, mert felszámoltuk a kizsákmányoló osztályok jelentős részét. Ennek a ténynek nem szabad

csökkenteni éberségünket, minden erőnket összpontosítanunk kell az imperializmus földalatti ügynőkeisének felszámolására. Mi levontuk a Rajk-per tanulságait: fokoznunk kell éberségünket és ki kell irtanunk az osztályellenséget szolgáló polgári-nacionalizmus utolsó maradványait is.

— Nálunk — mondotta Bányai László — a nemzeti kérdést kormányzatunk a Román Munkáspárt vezetésével a sztálini tanítások alapján oldotta meg. Most adják ki román, magyar és német nyelven Sztálin elvtárs zseniális tanítását a nemzetiségi kérdéssel. Ez a tanulmány megmutatja, hogy a marx-lenini tanok nem ismernek semmiféle asszimilációt, sőt a szocializmus győzelme a virágzó nemzetek egész sorát teremt meg. Ezek már új típusú nemzetek lesznek, amelyek teljes egészükben a legteljesebb szabadságnak örvendenek. Ilyen nemzet megmentése felé haladunk mi is és ezt nem akadályozhatja meg semmiféle reakciós mesterkedés.

Még egy kérdés van, amely időszerű és amely foglalkoztatja megyei szervezeteinket és aktivistáinkat és ez az egyházi kérdés, különösen pedig a római katolikus egyház kérdése. A MNSZ országos központjához jönnek hívek, jön az alsópapság és sajnálkozásukat, sőt elégedetlenségüket fejezik ki afölött, hogy a római katolikus egyház egyes vezetői elszabotálják az állammal való megegyezést, nem akarják betervezni az egyházi státusot.

— A népi demokrácia — mondotta Bányai László — nem folytat harcot a vallás ellen. Támogatjuk azokat a demokratikus híveket és az alsópapságot, akik arra törekednek, hogy az egyházat beilleszték népi demokratikus rendszerünkbe és ezt törvényesítsék.

Bányai László beszédének további részében rámutatott arra, hogy Csehszlovákiában a reakciós katolikus egyházi vezetők, élen Beran hercegérsekkel, kiközösítéssel és elbocsájtással kísérelték meg elfojtani a hívek és az alsópapság mozgalmát. Végülis győzött a hívek tömege és az alsópapság harca, amelynek eredményeként létrejött a megegyezés az állam és az egyház között; majd hangsúlyozta, hogy a miszticizmus és a babonák ellen komoly kulturális felvilágosító munkát kell végeztünk a haladó tudományok terjesztésével.

Munkánkban iránytmutat a Szovjetunió Kommunista (b) Pártjának története. Teljes bizalommal és határtalan ragaszkodással vagyunk a Szovjetunió iránt, amely népünket védi és szocialista építésünk példamutatója.

Teljes bizalommal vagyunk a RMP Központi Vezetősége és a kormány iránt, amely az ország népét nemzetiségi különbség nélkül a legjobb úton vezeti. Hálánkat és megbecsülésünket fejezzük ki Sztálin elvtárs, a dolgozó emberiség zseniális vezetője, népünk nagy barátja iránt — fejezte be beszédét Bányai László.

Az ülés résztvevői az előadást délután szemináriumszerűen dolgozták fel.

Folytatják bandita provokációikat az albán határon Tito klikkjének hatóságai

TIRANA. — (Agerpres.) Az albán távirati iroda jelenti, hogy november 18-án az Albán Népköztársaság külügyminisztériuma tiltakozó jegyzéket adott át a tiránai jugoszláv követségnek a jugoszláv hatóságok által az albán határon elkövetett sorozatos provokációkkal kapcsolatban.

Az Albán Népköztársaság külügyminisztériuma felhívja a jugoszláv követséget figyelmébe, az október 7-én, 18-án és 20-án, valamint november 6-án a jugoszláv hatóságok által elkövetett provokációkra.

Az Albán Népköztársaság külügyminisztériuma határozottan tiltakozik a jugoszláv hatóságoknak szándékos és rendszeres ellenséges akcióira és kéri a jugoszláv kormányt, hogy vessen véget a megismétlődő akcióknak, amelyek aláássák a balkáni béket és biztonságot.

Harcos köszöntésünk

az ezredszer megjelenő
„Lupta Ardealului“-nak

A mai napon, november 26-án ezredszer jelenik meg a „Lupta Ardealului“, a Román Munkáspárt Kolozsmegyei Bizottságának a kolozsmegyei és Kolozsvár városi ideiglenes bizottságának napilapja.

A „Lupta Ardealului“ 1946 július 1-én megjelent első számától —, valamint elődei is, a már 1944-ben megjelent Scanteia Ardealului s az ezt felváltó Adevarul Ardealului — egészen a mai ezredik számáig nagy fejlődésen ment át. 1946-ban a lapnak mintegy 2000 olvasója s alig néhány levelezője volt. Kemény küzdelmet vívott a lap a reakció minden megnyilvánulása ellen, harcolt azért, hogy a Párt szava minél szélesebb rétegekben elterjedjen. Az egyre emelkedő példányszám is fokmérője e küzdelem sikereinek. A „Lupta Ardealului“ olvasóinak száma az elmúlt évek folyamán mintegy 700-800 százalékkal emelkedett s a lap munkájába egyre nagyobb számban kapcsolódnak be a dolgozó tömegek. Mintegy 600 levelezője van ma a „Lupta Ardealului“-nak, a munka különböző mezéjéről.

A Román Munkáspárt irányításával a lap egyre mélyebben áttette el a marx-lenini-sztálini forradalmi tanokat az üzemi munkásság, a dolgozó parasztság és a haladó értelmiség széles tömegeiben. Lenin szerint „a sajtó nemcsak kollektív propagandista és kollektív agitátor, hanem kollektív szervező is.“ A „Lupta Ardealului“ méltóan teljesítette és teljesíti e feladatát; egyre lendületesebben közvetíti a Párt irányítását, egyre élesebb fegyveré válik a dolgozók kezében az Állami Terv végrehajtásáért és tülhaladásáért, az osztályellenség leleplezéséért, a szocializmusért, a boldog jövőért vívott harcunkban.

A „Lupta Ardealului“ mely meggyőző erővel hirdette és hirdeti, hogy a kizsákmányolástól mentes társadalmi rend építésének alapvető feltételét a nagy Szovjetunió felszabadító harcra teremtette meg, hogy a szocializmus hazánkban csak a Szovjetunió segítségével, a szovjet tapasztalatok felhasználásával, a Párt vezetésével válik lehetségessé Népköztársaságunkban. A „Lupta Ardealului“ ezért népszerűsíti a szocializmus nagy hazáját, a szovjet ipar, mezőgazdaság, tudomány és művészet eredményeit, a szovjet munkamódszerket. Ugyanakkor leleplezi a nyugati imperialisták háborús terveit, ezzel is értékesen hozzájárulva a béke megvédésének ügyéhez.

A „Világosság“ szerkesztőségének tagjai harcra készültéket küldik a „Lupta Ardealului“ munkaközösségének a lap ezredik számának megjelenése alkalmából. Meleg szeretettel kívánunk, hogy a szocializmus építéséért, a béke ügyének megvédéséért való harcban és munkásságukban további sikereket érjenek el.

Mozigép hűtésére berendezést

készített a kolozsvári Munkás-mozgó igazgatója

KOLOZSVAR — Olyan egy szerű, mint a karikacsapás. És nagy jelentőségű dolog. Reinhold Sándornak, a kolozsvári Munkás-mozgó munkásigazgatójának ötlete.

A dolog úgy kezdődött, hogy a mozi gépészei beállították az igazgatói irodába:

— Valami hűtőberendezést kell szerkeszteni — mondták. — A kompresszor nagy zajt csinál, meg költséges is. Valami olcsóbbat kellene kitalálni.

S a munkásigazgató elkezdte törni a fejét. Újításon. Hamarosan el is készült tervével, s meg is valósította.

Előbb végiggondolta az összes hűtőberendezéseket, az eddig használt módszereket. Tudni kell mindehhez azt, hogy a vetítéshez nagy fényerő kell. Ahol pedig sok fény van, ott hőség is van. A film pedig na-

gyon gyulékony. Ezen úgy segítettek eddig, hogy a fényforrás és a film közé vízzel telt üvegedényt tettek. Olyan, amiben a víz állandóan közlekedett, tehát nem forrt fel. Ennek a módszernek az volt a hátránya, hogy a fény erejét felére csökkentette. Más megoldást kerestek. Léghűtősejt, légsűrítő berendezést alkalmaztak. Dugattyús kompresszort, aminek meghajtásához külön villanymotor kellett. Egy ilyen berendezés 40—50 ezer lejbe kerül, s olyan zajt csinál, hogy amikor a gépész befejezi napi munkáját, csak egy zug a feje.

Van egy harmadik megoldás is, ezt a legújabb gépeken, az új szovjetgépeken alkalmazzák. Vízhűtés, ami a gépet hűti. A gép öntvénye belül odvas, s abban jár a víz. De ilyen gép alig egyenéhány van az ország-

ban. Annál több van olyan, amelyekre megfelelő, olcsó hűtőberendezést kell szerelni. Ez a szempont vezette Reinhold Sándort, amikor nekifogott a munkának. Azon törte a fejét, hogy miként oldhatja meg a kérdést úgy, hogy egyszerű legyen a berendezés, olcsó és mégis tökéletesen megfelelő.

Szerzett egy turbinát, olyant, amelyik két oldalról szívja a levegőt és sűrítve adja tovább. Ezt a vetítő gép elejére szerelte. A turbinát transzmissziós szíjjal hozzákapcsolta a gépet meghajtó motor tárcsájához. A turbinából kiömlő levegőt gumicsövön a hőtől veszélyeztetett helyre, az úgynevezett filmkapuhoz vezette. A levegő biztosítja a hűtést, s az újítás kipróbálásánál még egy előnyre jöttek rá: a nagy nyomással áramló levegő, ha esetleg meggyul a film, azonnal eloltja.

Az újítás olcsó, 3—4 ezer lejbe kerül mindössze. Nem zajos és a célnak tökéletesen megfelel. Meg lehet vele oldani a kevés pénz — az összes mozigépek hűtését, mert minden típusú gépre felszerelhető. Tehát nemzetgazdasági jelentősége is van az újításnak, mert sokszáz villanymotor, amelyet eddig kompresszor meghajtására használtak fel, most felszabadul. Máshol, a termelés más ágában lehet azokat igénybe venni. (sz. gy.)

„Az olaszországi ütközés”

Illa Ehrenburg olaszországi utijegyzetei

Illa Ehrenburg, az ismert szovjet író cikket közöl a Pravdában Olaszország tragédiájáról, amelyben beszámol olvasóinak a nemrégiben Olaszországban tett utazása benyomásairól.

— Az egyik legszebb utcában,

tágas palotában — írja Ehrenburg — rendezkedett be az Egyesült Államok követsége. „Állam az államban?” — kérdeztem az egyik olasz írótól, amikor elhaladtunk a palota előtt. „Nem, — állam a nemlétező államban” — felelte a fejét rázva.

Arégen elfelejtett nemzeti függetlenség

— Nem ismerek még egy országot Európában, — írja a továbbiakban Ehrenburg — ahol a nép és az uralkodó osztályok között ilyen szakadék tátongana. Olaszországban a nép és az uralkodók körök nemcsak egymástól eltérően élnek, hanem egymástól eltérő nyelvet is beszélnek és a polgár csak nehezen érti meg a munkást vagy a földművest. Az olasz polgár mindig elmaradottságával és tudatlanságával lepott meg engem. Ilyen volt a fasizmus előtt,

ilyen volt a fasizmus alatt és ilyen maradt mindmáig. Az olasz polgár úgyszólván semmit sem olvas, közbűs a művészettel és a haladással szemben. Olaszország uralkodó osztályai régen elfelejtették, mi a nemzeti függetlenség. Az amerikaiak Olaszországban pótolhatatlan intézőket, jól iskolázott lakajokat találtak. Magától értetődik, hogy ezek az intézők és lakajok független ország független politikusként adják ki magukat.

Osztoba hollywoodi filmek

Az olaszok tisztában vannak azal, hogy a Torino vagy Milánó utcáin lézengő munkanélküli a Ford vagy a General Motors egyenlőségével van összefüggésben. Az olaszok tisztában vannak azzal, hogy az amerikai dollárimádók úgy határoztak, hogy Olaszországban a katolikus egyházra fognak támaszkodni. Ezért fenyegetik a papok az öreg földművesasszonyokat a pokol összes kínjaival, ha a baloldaliakra merészelnék szavazni. Ezért folytatnak „hadjáratot az erkölcsellenesség ellen”, ezért tarkálnak az olasz újságírók a bódékban az amerikai „Readers”

erotikus kiadványát. Ezért nyomtatja száz újság az amerikai újságok hazugságait és ostobaságait. Ezért játszanak a moziban hollywoodi filmeket, melyek ostobaság fölélt még az olasz gyermekek is gúnyolódnak.

— Olaszország uralkodó körét — írja Ehrenburg — nem ámfíthatják el az olasz népet, amely tehetős és bátor és amely ma egyedül védelmezője az ország nagy multjának és egyedüli építője jövőjének.

— Washington keménységet táncsol a néppel szemben. A nép azonban élni akar, a nép támad. És íme, megint győztek egyszer a sztrájkban az északi munkások, a kormány ismét kénytelen volt jóváhagyni a zsellérek „földfoglalását”. Az amerikai könnygáz és a pápai kiközösítési rendelet ellenére Olaszországban nő a kommunista befolyása. Az olasz nép a békekért küzdök első soraiban halad.

A DOLGOZÓK BÉKÉT AKARNAK

— Megérkezésünk napján — írja Ehrenburg — a római rendőrség letartóztatott néhány diákokot, mert a San Giovanni-téren a falakra ezt írták: „Béke!” Ez a szó szemmel láthatólag nem tetszik az amerikai követség gentlemenjeinek. Mégis, „a béke” szó mindenfelé látható Olaszországban a falakon.

— Bár a gentlemenek lendülete nagy, aligha fog sikerülni lakat alá zárni egész Olaszországot. Nem tudom, mit érzett Sforza úr, amikor aláírta a támadó egyezményt — de én hallottam, amikor százezer római ezt ismételte: „Mi nem frunk alá nekik semmit!”

Rómában különösen észlelhető az Európa elleni merénylet. E városban minden korszak nyomát hagyott maga után. Európa évszázadai úgy láthatók itt, mint a földrétegek. Ebben a legregibb városban amerikai cég táblák, amerikai marhakereskedők dívatja és vad Ku-Klux-Klan jelszavak jelennek meg és bizony Standard Oil nevében és nagyobb dicsőségére háborús emlékszültek folynak. Az embert düh fogja el a cinizmus és a barbárság láttára. Bátran megy el mégis az ember, mert látja, hogy milyen határozottan harcol az olasz nép.

— En ezt a küzdelmet az olaszországi ütközésnek nevezem.

Sztálin elvtárs születésnapjára

vállalták az Állami Terv befejezését a hátul kullogók is a zalatnai kohóműveknél

ZALATNA. — (Kiküldött munkatársunktól.) Az üzemi bizottság irodájában a november 7. tiszteletére lezajlott szocialista munkaversenyek eredményeit összegezik. Pontos számok és adatok alapján állítják össze a „Zalatnai Fém- és Kohómű” munkában kitűnt dolgozóinak névsorát.

November 7-én alkalmával a kitüntek között szerepel Rusan Iosif, Carbanar Dumitru, Palovici Ioan, Nistor Petru, Novocan Ioan, Sularea Vasile, Sulea Petru, Visan Petru, Carabet Florian, Raisan Andronic, Mogut Gheorghe, Somogyi Lajos, Vasile Stefan, Tomotas Petru, Mertan Gralan, Grava Stefan, Costinas Alexandru, Hora Iosif, Marginean Gheorghe, Puscau Gavriela, Ciocanta Nicolae, Olalau Ioan és Dumitrean Gheorghe.

A szocialista munkaversenyekben elért eredmények feldolgozása után az üzemi bizottság tagjai számbavezik azokat az eredményeket, melyeket az üzemi dolgozói eddig elérték.

Az Állami Tervben előírt mennyiséghez viszonyítva a bányatermények pörkölését október 31-re, az arany- és ezüsttartalmú bányatermények pörkölését már augusztus 6-ra, a réz- és cinktartalmú bányatermények pörkölését november 7-re, az arany- és ezüsttartalmú Piltz-féle olvasztókemencében való feldolgozását augusztus 22-re, a cinkgálicból előírt mennyiséget október 31-re, a rézgálicból előírt mennyiséget november 5-re, a szénkénegből előírt mennyiséget október 19-re és az ezüstnitrátról előírt gyártási mennyiséget pedig november 5-re az üzemi dolgozói teljesítették.

Az elért eredmények további munkavállalásokra ösztönözték a zalatnai fém- és kohóművek dolgozóit, és az elmaradt osztályok az élenjárók példájára kötelezték magukat, hogy az Állami Tervből roájuk részét december 21-re teljesítsék. Az

élenjáró osztályok pedig vállalták, hogy az eddigi munkalendületben folytatják a munkaversenyt, hogy december 21-re minél nagyobb termelési mennyiséget tudjanak felmutatni.

Az élmunkás elmondja:

TÖRÖK PÁL vasesztergályos:

„Hallottam, hogy a szovjet esztergályosok nagy fordulatszámmal dolgoznak — megpróbáltam én is”

Az „Unirea” fémártyában fokozódó munkakedvvel, egymás termelési eredményeitől társzárnyalva törnek előre az esztergályosok. A versenyzők közül a legjobb eredményt Török Pál érte el: átlagosan 100 százalékkal szárnyalja túl normáját. Tíz hónapja dolgozik

az Unireában, mint esztergályos. Azeelőtt CFR-nél dolgozott. Kiváló esztergályosnak ismerik. Kimagasló teljesítményéről beszéljen ő maga:

— Amikor ez év januárjában a Unireába kerültem, különböző munkák kerültek a kezem alá. A megállapított normát átlagosan 70—80 százalékkal teljesítettem túl. Ez nem volt nehéz feladat, mert minden megerőltetés nélkül értem el. Később sor került az Állami Terv keretében különböző textilgépek gyártására. Fésülő, kártoló és gyapotlépő gépeket készítettünk. Az esztergapad mellé kerültem. Nagyon megörvündtem a gépnek, mert kifogástalanul működött. Igazi jó barátom volt. Minden gondolatunkat ismertük már rövid idő után. Akkor kaptuk a Szovjetuniótól, „Vörös Proletár” Moszkva, — hírdette a gépen levő felírás.

— Tengelyeket készítettem. Ez már nehezebb és nagyobb figyelmet igénylő munka volt. Az országban még nem állítottak hasonló gépeket elő, s minden tudásunkra szűkség volt, hogy eleget tudjunk tenni az Állami Terv előírásainak. Nem is értem el, csak 30—40 százalékos túlteljesítést. Közben nálunk is megindultak a szocialista munkaversenyek. Az egyéni versenybe való bekapcsolódásom után mind jobb eredményeket értem el. Azon gondoltam, miképp lehetne jobbat és többet termelni. Leegyszerűsítettem a henger esztergapadveletét, úgy, hogy amit ezelőtt két-háromszor fogtam fel, azt egy művelettel készítettem. Sejtettem előre inkább csökkent, teljesítményem emelkedett.

— 30 milliméteres fogást alkalmaztam az eddigi 10 milliméteres helyett. Vagyis egyszerre vettem le az öntvényről a 30 millimétert. Egyszer mentem végig rajta, az addigi három helyett. Szakszerűbben

köszörültem a kést. Hiába akarok egyszerre sokat levenni, ha nem bírja a kés. Gondosan ügyeltem arra, hogy az egyes öntvényekhez a megfelelő szögben köszörüljem. Teljesen kiküszöböltem a holtidőt azzal, hogy mindent előkészítettem, s minden fölösleges mozdulatot kiküszöböltem.

— Munkám eredménye a grafikonon is látszott. A görbe mind magasabbra emelkedett, a 100-as fölé.

— Ezzel az eredménnyel sem elégedtem meg. Az előtoldás és a fordulatszám növelésén gondolkodtam. Hallottam, hogy a szovjet esztergályosok nagy fordulatszámmal dolgoznak. Miért ne próbálnám meg én is? A gépem éppen olyan jó. Szovjet gép. Ekkor még 190—240 percenkénti fordulatszámmal dolgoztam. Emelni kezdtem. A metszési sebesség háromtizedes volt egy fordulatinál. Ezt is emeltem. A százalékszámom és természetesen a keresetem is arányosan emelkedett. Nem sokkal jobban vettem igénybe testi erőmet, hiszen a gép végezte a munkát. Azt terheltem meg jobban, de bírta, mert igen nagy a termelőképessége.

— Közben már ösre járt az idő. Szeptembert írtunk. A fordulatszámom már a 600-nál tartottam, a metszési sebesség öt tizedes, nagyjából hét tizedes volt. Több mint 130 százalékkal szárnyaltam túl a normát. Keresetem megkétszereződött.

— Később már a november 7-i munkaversenyekre készültünk. A szocialista versenyek serkentő erejét nap mint nap éreztem. Megfogadtuk, hogy a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 32. évfordulójának tiszteletére teljesítjük az Állami Terv előírásait. Sikerült is. A textilgépeket a nagy nap tiszteletére befejeztük.

— Azóta programon kívüli munkát végzünk. Rajzasztalokat és több olyan darabot, ami nem szerepel az évi előírásban. De ezek mind alkalmas munkák arra, hogy a fordulatszám további emelésén fáradozzam. Elhatároztam, hogy addig nem nyugszom, amíg el nem érem a kilencszázat.

— Minél több és jobb munkát végzünk, annál könnyebb és jobb lesz az életünk. Több textilgép több és olcsóbb ruházati cikket jelent a dolgozók számára. Tudom, hogy a korábban bevezetett textilgépek meghálálják verejtékes munkánkat. Két kisgyermekem van, akiknek talán éppen ezeken a gépeken fognak ruhát és harisnyát készíteni munkatársaim. Nagyon szeretem a családom, de a Párt tanított meg szeretni a munkát.

— Még csak annyit, hogy Sztálin elvtárs születésnapjára mai teljesítményemet is túl akarom szárnyalni.

Az őszi szántási csatában is az élen járnak

KÜKÜLLÖMENTE. — (Különdött munkatársunktól.) Három állami gazdaságot mutattunk be. Hiábavaló munkát végeznék, ha az elmondottak kiértékelésével nem ragadnánk ki azokat a kiváló eredményeket, azokat a fejlett munkamódszereket, amelyeket a most alakuló kollektív gazdaságoknak és dolgozó földműveseknek is át kell venniük, ha helyt akarnak állni.

AZ ŐSZI SZÁNTÁSOK

üteméről kell elsősorban megemlékeznünk. Ezen a téren az állami gazdaságok általában 40—50 százalékkal meghaladták a magángazdaságokat. De nemcsak a megszántott terület nagysága, hanem a szántás minősége tekintetében is ilyen nagy a különbség.

Láttuk, hogy míg a rossziszeműek esőre várva és az egérkártól félve húzták-halasztották az őszi vetéseket, addig az állami gazdaságok vetései kikeltek a máris buján zöldelnek mindenütt. Ezen a téren — a szovjet kolhozok és szovhozok mintájára — el kell érniünk, hogy minden tavaszi vetést őszi szántásban végezhesünk.

AZ ÁLLATI ÉS NÖVÉNYI KÁRTEVŐK

elleni védekezésre az eddiginél sokkal nagyobb gondot kell fordítanunk. A „Vajdaházi Pál” állami gazdaság tapasztalata — ahol 3000 négyzetméter területen 15 ezer darab csimászt szedtek fel — bebizonyította, hogy ezeket a kártevőket, illetve az ellenük való védekezést sokkal komolyabban kell venni, hiszen egyetlen csimasz 10—30 darab szőlőoltványt, burgonyagumót, répagyökeret képes megrágni, értéktelenné tenni.

S ami áll a csimász elleni küzdelemben, áll a többi állati kártevőre is a növényi kártevők: üszög, rozsdára, ragyára, lisztharmatra, peronoszporára és a többire is.

Mit csinálnak az állami gazdaságok? Már a cserebogár rajzás évében megkezdik a kifejlesztett rovarok pusztítását, azután pedig forgatásnál, szántásnál, kapálásnál minden egyes napfényre kerülő csimászt fízetnek s ezzel serkentik a munkálatokban résztvevőket, hogy gondosan felszedjenek minden egyes darabot.

A karácsonyfalvi gazdaság gyümölcsösében őszön, a „Vajdaházi Pál” gazdaság szőlőjében hatszor permeteztek az idén. Peronoszporajelző állomásait jelzésel alapján nemcsak maguk végzik el a legalkalmasabb időben a permetezéseket, hanem pontosan közik a környező községek szőlőművelőivel is, hogy mikor szükséges és halaszthatatlan a szőlő permetezése.

A LEGSZÜKSÉGESEBB VETŐMAGVAK

előállításában is példát mutatnak ezek a gazdaságok. Emeltettük, a „Gheorghe Cojbu” és a „Vajdaházi Pál” állami gazdaságok ismertetésénél, hogy míg az előbbi az előirányzatnál 440 százalékkal többet, utóbbi pedig 18 hektáron termesztett szőszösbükköny vetőmagot. Dolgozó földműveseink jól tudják, hogy ezt a mi viszonyaink között annyira bevált takarmányt az utóbbi években egyáltalán nem, vagy alig tudták termeszteni — vetőmag hiányában. — Az állami gazdaságok most gondoskodnak arról, hogy a jövőben ebben a magtelésükben se legyen hiány. De ezenkívül kiváló minőségű, fajtaazonos „Bánkúti 1201-es”, „Odvoști 241-es”, „Csanádi 117-es” őszi buza vetőmagot

Gülbaba, Wolthmann, Voraz, Ösziróza burgonyavetőmagot, elit anyatövekről rápamagot, eredeti Petkuszi rozstot, Csanádi 88-as zabot, Csanádi 395-ös tavaszirapát és sok más nemesített vetőmagot

termesztenek azzal a céllal, hogy rövid időn belül az ország egész mezőgazdasági termelését a nemesített minőségű, fajtaazonos, ellenőrzött származású vetőmagokkal lehessen ellátni.

Az állattenyésztés

terén a bemutatott állami gazdaságok sok követendő példát mutatnak. De ezenkívül tenyésztéssel tömeges nevelésével megvetik a mostaninál fejlettebb, virágzóbb állattenyésztés alapjait is. Láthatjuk, hogy minden állami gazdaságban fajtiszta, tenyésztett apaállatokkal nemesítik az állományt. Allandó, rendszeres tenyész kiválasztást folytatnak, hogy állományuk értékes feleslegét tovább adhassák a szocializmus utján haladó gazdaságoknak.

Külön is, hangsúlyozottan fel kell hívni a figyelmet az állategészség védelmére és a fertőző betegségek kiküszöbölésére célzó óvintézkedésekre. Vajjon melyik

magángazdaságban találtuk meg a multban vagy találjuk meg ma azokat a fertőtlenítő oldatban itatott lábtörőket, amelyek minden állami gazdaság istállójának ajtaja mellett ott állanak, hogy a kívülről jövő személy lábellenőrlésével a fertőtlenítés nélkül ne lépessen az istállóba s ezzel ne hurcolhassa be a ragályanyagot az országutról, vagy más gazdaságból.

Csak egy néhányat említettünk azok közül a példák közül, amiket általánosan és sürgősen követnünk kell és érdemes. Ne elégedjünk meg az eredmények tudomásulvételével, hanem kövessük őket és tökéletesítsük a munkát. (—)

A bánffyhungyadi járás az élen!

16 százalékkal teljesítették túl a mélyszántási tervet

KOLOZSVÁR. — A megyei ideiglenes bizottsághoz november 24-én beérkezett jelentés szerint Kolozs megyében az őszi mélyszántási munkák élén a bánffyhungyadi járás halad, 116 százalékos tervteljesítéssel. Második helyen, az előirányzat 115 százalékos teljesítésével a sármási járás áll. Az apahidai járás 106 százalékos tervteljesítéssel a harmadik helyre került. A mőcsi járás 90 százalékos, a hidalmási járás 89 százalékos, a borsai járás 87 százalékos, a gyalui járás 80 százalékos, az egeresi járás 76 százalékos teljesítette az előirányzott őszi szántási tervet. Az őszi szántások eddigi során a leggyengébben a kalotai és a kolozsvári járás dolgozott. E két járásban 74 százalékosan teljesítették a tervet.

A talaj termőerejének megjavítása és a talajból elhasznált növényi tápanyagok pótlásának ér-

dekében is mozgósították az ideiglenes bizottságok a dolgozó földműveseket. A talaj trágyázása is kampányszerűen folyik. Az egeresi járás dolgozó földművesei 2526 hektár, a sármási járásban 1867 hektár, a mőcsi járásban 1471 hektár, a borsai járásban 1370 hektár földterületet trágyáztak meg. A gyalui járásban 1071 hektár területre, a kolozsvári járásban 853 hektárra, a hidalmási járásban 820 hektárra, a bánffyhungyadi járásban 682 hektárra, a kalotai járásban 420 hektár föld területre hordták istállótrágyát.

Az ideiglenes bizottságok az őszi mélyszántásra való mozgósítás és a munkák elvégzésének ellenőrzésén kívül, fordítanak gondot arra is, hogy a falusi kisgazdaságok udvarairól az érett trágyát kihordják a mezőre, hogy ott a talajban hasznosulva fokozza a jövővi termést.

Munkavállalással ünnepelik a szatmári MNSz-szervezetek is

SZATMAR. — (Levelezőnkől.) A Magyar Népi Szövetség szatmári II. kerületi szervezetének utcafelelősei önkéntes munkát vállaltak a nagy Sztálin elvtárs 70. születésnapjának tiszteletére. Elhatározták, hogy a nagy Sztálin iránt érzett szeretetük és ragaszkodásuk kifejezésére új kerületi székházat rendeznek be, s a szükséges falazási és padlózási munkákat önkéntes munkával végzik. Egy másik csoport a székház két helyiségének újbóli feldisztatását és jelszavakkal való ellátását vállalta. Az esti ideológiai tanfolyamra beiratkozott hallgatók azt vállalták, hogy a tanfolyam anyagát a legjobb tudásuk szerint sajátítják el. Méltóan akarják ünnepelni a világ dolgozóinak nagy tanítómeztartó: Sztálin születésnapját.

BUCS LAJOS

Minálunk nincsenek

nagygazdák — mondották nemrég, ottjártunkkor a bogártelki dolgozó földművesek s ezt az állítást megerősítette Kalári Mari, az ideiglenes bizottság alelnöke is.

— Minálunk békecségek dolgoznak, s mert nincsenek kizsákmányolók, nincs szükség osztályharcra sem — egészítették ki tájékoztatójukat egyes bogártelkiek. Ezután megnéztük a falut. Megnéztük azt, hogy valóban nincsenek-e osztályellenségek Bogártelkén, s megvizsgáltuk azt, hogy miért akadnak olyanok, akik kénytelenek, rejteni akarják az osztályharcot. E kérdésre hamar választ kaptunk. Azt, hogy Bogártelkén sem az ideiglenes bizottság, sem a tömegszervezetek nem állanak hivatásuk magaslátán, nem végeznek kellő felvilágosító munkát, nem mozgósítják eléggé osztályharcra Bogártelke dolgozó földműveseit.

Akik falubaérkezésünk alkalmával arról tájékoztattak bennünket, hogy Bogártelkén nincsen osztályharc, — mert hát nincsenek kizsákmányolók sem —, nincsenek tisztában a „kulák” fogalmával. Fekete Bíró István nagygazdát például középparasztnak minősítették. A holdak száma után mérték Fekete Bíró István hovátartozását. Így rendjén is volna a dollog, mert Fekete Istvánnak nem egész 8 hektár földje van, tehát: földje után középparasztnak számít. De a bennünket tájékoztató bogártelkiek nem vizsgálták meg Fekete István magatartását és nem látták meg azt, hogy a nem egész 8 hektár föld mellett Fekete Istvánnak malma, olajútó berendezése, cséplőgépe, gyapjufésülője, fűszerüzlete és ráadásul tejesarnok is volt, még nem is olyan régen. A bogártelki dolgozó földművesek nem vizsgálták meg azt sem, hogy Fekete Bíró István állandó mezőgazdasági bér munkást tart,

szolgát, rajtakívül pedig nap-számokkal művelleti meg földjét, mert nagy elfoglaltsága miatt — üzérkedéssel tölti idejét —, ömaga nem tudja megdolgozni.

És figyelmen kívül hagyják a bogártelkiek azt is, hogy idős Malmos János és Marius Augustin nagygazdák — birtokuk után ők is csak középparasztnak volnának — a gabonafeleslegek beszolgáltatásakor ki akarták játszani a dolgozókat, Berki János leváltott ideiglenes bizottsági elnök, megtevédt középparaszt segítségével meg akarták hamisítani a cséplési jegyzőkönyvet. Malmos János 11 mázsa gabona helyett 5 és fél mázst akart beadni, Marius Augustin 10 helyett 5-öt. A dolgozó földművesek azonban éberek voltak, és leleplezték a mesterkedőket.

Az, hogy ez osztályharcos megnyilvánulás volt-e, arról a nagygazdák mesterkedésének leleplezői maguk sem tudtak. Azért nem, mert az osztályharcra mozgósító tömegszervezetek nem tudják kellőképpen betölteni ebbel feladatukat Bogártelkén, nem tudatosítják az osztályharc létezését, megnyilvánulásait. Nem végeznek megfelelő politikai felvilágosító munkát.

Ennek tudható be az, hogy a bogártelkiek nem ismerik fel az osztályellenséget és nem küzdenek, például Fekete Bíró István mesterkedései ellen, nem küzdenek az ellen, hogy Fekete Bíró István ne üzérkedhessen a terményekkel, ne zsákmányolhassa ki a dolgozókat.

Eppen ezért a bogártelki ideiglenes bizottságoknak és a tömegszervezeteknek jobban meg kell vizsgálniuk a falu helyzetét. A Román Munkáspárt Központi Vezetősége március 3—5-i Határozatát alaposan át tanulmányozva rá fogunk jönni arra, hogy kik az osztályellenségek Bogártelkén. Ennek segítségével fokozni tudják a valóságban meglévő, de Bogártelkén fel nem ismert osztályharcot: a dolgozók harcát a kizsákmányolók ellen.

Másutt is előfordul az, ami Bogártelkén, ahol ehhez hasonló jelenségek vannak, ahol az osztályharcot nem ismerik fel, ott a Román Munkáspárt Központi Vezetősége március 3—5-i Határozatának alapos tanulmányozása nagy segítséget nyújt mind a szervezeteknek, mind a dolgozó földműveseknek, hogy eredményesen tudjanak küzdeni az osztályellenség ellen. Azok ellen, akik gátolni akarják a szocializmus, a jobb élet építését.

(ÉK)

MOZI—KENDILÓNÁN

Sötétedik. A csillagok még nem jöttek föl, a lámpák sem égnek. A holdvilág sem öntötte el a fehéres fényével az utcákat. Lassan vaksoztét lesz, amelyet csak a később kijövő hold derít fel. Az alvó dobognak. A levegő tisztá, a dobolás elhallatszik a három kilométeres falu közepén.

Vajjon mi lehet, mi történthetett? Találgatják az emberek az ablakok mögött és a kispadokon. Találgatják a gyerekek is. Hétköznapi dolog nem lehet. Rendeleket nem dobognak ilyenkor. Az ideiglenes bizottság elnöke: Hegyesi Macarie végre rendet teremt a sötétség-

ben, felvilágosítja a börtölanalokat: „a kisbíró a mozit dobolja.”

A dobos bejárja a három kilométeres Kendilónát. A mozi 6 órára hirdeti. A „Hamupipóke” szovjet filmet adják.

Körülbelül 4 hónapja van Kendilónán mozi. Néha: hetenként kétszer. Máskor: csak hetenként egyszer. „Hőfőherkét”, a „Lenin októberben” című filmet, a „Nagy Honvédő Háborúról” szóló kétrészes művet, játszik. A mozinak rövid felbukkanása óta máris vannak rajongói. Állandóan és kivétel nélkül boldog, telt házak mellett ját-

szik. Beléptidő: 5 lej, 10 lej s akinek nincs, annak ingyen.

Nyolc óra. Tele van a terem. Érdemes a darab s a fellobbanó lámpák fényénél kifejezően ragyog a közönség kipluváló arca. Csupa ifjú arc, akiket a kultúra mélyen és komolyan most érint meg először. Most tanítja meg őket az élet sokféleségére, fényességére, derűs vonalaira.

Szünetben gyors kérdéseket teszünk fel. Kiderül, hogy a látogatóknak majdnem fele Kendilónán látott először mozit. Másik rész katonakorában, vagy mikor cselédként szolgált városban, volt né-

hányszor mozi, de az nem volt rendszeres. Sokan vannak olyanok, akik számtalanszor jártak Kolozsváron, de az állat-, zöldség- és gyümölcsplacon, a beszállóhelyen és a korcsmán kívül a világon sehol sem jártak.

Kendilónán a mozi és a kultúrelőadásokon keresztül most nevelődik az új, a szépre éhes közönség: a Vörös Traktor kollektív gazdaság tagjai és a falu többi dolgozója. Ez a kicsi kultúrház s a fehér falváltott képek a jellemkedést jelentik, amelyre Kendilónán vágytak, szomjaznak a dolgozó tömegek.

Sz. A.

Hírek

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség: Horea-ut 6. II. emelet. Telefon 15-31.

Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19-11.

Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT.

Felelős szerkesztő: LAZÁR JÓZSEF.

Bejegyzve a kolozsvári törvényszéknél F. soc. 2249, szám alatt.

A kolozsvári Kereskedelmi Kamaránál 411-1949. társaság sz. alatt.

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak

évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekk száma: 40.623

és 115.023

Rekordnapot rendeztek az ifjak a „Viktoria” kötődésben

A Viktoria kötő-üzem ifjú munkásai a főiskolások nemzetköznapja tiszteletére rekordnapot rendeztek. Feladatuk tűzték a termelés mennyiségi és minőségi emelését.

A rekordnapon korábban mentek be az üzembe. Átvizsgálták a gépeket s előkészítették a nyersanyagot. Egyéni és brigádversenyeket szerveztek. Nagy gondot fordítottak a selejt csökkentésére és a holtidő kiküszöbölésére.

A rekordnap befejezése után bebizonyosodott, hogy nagyszerű teljesítményeket értek el a versenyben. Az első brigád tagjai 105 százalékkal haladták túl normájukat. A brigád tagjai közül kitűntek: Lakó Margit 150 és Hantos Vilma 132 százalékkal haladta túl a normát. A második brigád tagjai 134 százalékkal haladták meg az előírányt. A brigád tagjai közül kitűntek: Mórincz Hedvig 191, Rozsda Erzsébet 160 és Lakó Éva 119 százalékos normatúlszámnyalással. A harmadik brigád 90 százalékkal szárnyalta túl normáját.

A brigádok közül alapos munkát végzett a második brigád. Legjobban szervezte meg munkáját. Az eredmény nem maradt el: a második brigád lett az első a rekordnapon.

A nagyszerű eredmények arra ösztönzik az ifjakat, hogy Sztálin elvtárs születésnapja tiszteletére újabb rekordnapokat szervezzenek.

SZOLGÁLTATOS GYÓGYSZER-TARAK:

NOVEMBER 26-ÁN, SZOMBATON ÉS 27-ÉN, VASARNAP:

A 4. számú állami gyógyszer-tár (volt Csillag) Dózsa György-utca 36, a 6. számú állami gyógyszer-tár (volt Orangyal) Malinovszki-ter 1, a 9. számú állami gyógyszer-tár (volt dr. Elekes) Mócsok-utja 110, a 10. számú állami gyógyszer-tár (volt Orient) Mórincz Zsigmond-utca 1 és a 14. számú állami gyógyszer-tár Deportáltak-utja 59 szám alatt.

A CSALADOKNÁL ELHELYEZETT elemi és közép fokú iskolában tanuló IOVR hadigondozottak és szegénysorsu egyetemi hallgatók november 26-28. között jelentkezzenek a városi ideiglenes bizottság munká és népjóléti ügyosztályánál (volt pénzügyigazgatóság II. emelet 82. számú szoba), hogy átvegyék ösztöndíjukat. Az érdekeltek az iskola által látalmazott és felbélyegzett kérelemmel kötelesek jelentkezni, amelyben az iskola igazgatósága igazolja, hogy a kérelmező nem részesül ösztöndíjban. A kértet látalmaznia kell a tömegszervezeteknek, mint IMSZ, MNSZ és RDNSZ, valamint a Vörös Kereszt szervezetnek annak igazolására, hogy a kérelmező szegénysorsu és érdemes az ösztöndíjra.

Időjárás:

Nyugat-, Közép- és Délkelet-Európában a beáramló nyíhe légütemegek hatására folytatódik a változó, igen nyíhe időjárás, helyenként 15 fokot meghaladó nappali felmelegedéssel. Ezzel szemben a Szovjetunióban folytatódik a hideg; északon a Pet-csora folyó vidékén tegnap minusz 30 fokot mértek. Erdélyben az időjárásban nem következett be változás. Kolozsváron pénteken délelőtt 14 fok, este 9 órakor 7 fok volt a hőmérséklet. A légnyomás 762 mm., emelkedő irányzatú.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS VASARNAP ESTIG: Mérsékelt szél, változó felhőzet, derülésekkel, kisebb eső ma inkább csak nyugaton lesz. Reggel újból hűdképződés. Erősebb éjszakai lehűlés. Nappal továbbra is nyíhe idő.

ESKÜVŐ. Werthán Edit (Kolozsvár) és Nijov Aszen (Vidin) 1949. nov. 26-án, szombaton este 7 órakor tartják esküvőjüket a főtéri Sz. Mihály templomban.

ÚJ TRAKTORVEZETŐ ISKOLA NYILIK a brassóme gyei Feketehalomban. Az iskolát a dolgozó földművesek sorából kikerülő több mint 100 hallgató látogatja. Az iskola a mezőgazdasági gép- és traktor-állomások részére nevel ki új szakkádereket.

ROVOTTMULTO ZSEBMETSZÖKET FOGOTT EL a milícia Kolozsváron. Pénteken este az 5-ös autóbussz megállónál Erős Sándor Görögtemplom-utca 36. és Codorean Vasile Tolsztoj-utca 2. sz. alatti zsebmetszők egy köztisztviselő zsebéből elloptak 20 ezer lejt. A károsult azonnal jelentést tett a milicián. A személyleírás alapján másnap reggel elfogták a két zsebmetszőt és átadták őket az ügyészségnek.

* HALALOZÁS. Pataki Mihályné, szül. Várady Berna CFR nyugdíjas özvegye, folyó hó 24-én meghalt. Temetése folyó hó 26-án d. u. 3 órakor lesz a temető halottas kápolnájából. 9320

RABSZOLGATARTÓK VIETNAMBAN. A Pakistan Times című lap Rangoonból jelenti, hogy a francia hatóságok meggyilkoltak 35 vietnámi munkást, akiket a franciák Hájpon kikötőben földalatti erődítmények építésére alkalmaztak. A munkálatok befejezése után a francia gyarmati hatóságok megölték a vietnámi munkásokat, hogy ne árulhassák el a helyet, ahol a földalatti erődítményeket építették.

A 9-es sz. Építkezési Szakiskola igazgatósága értesíti tanulóit, hogy dec. 1-én megkezdli előadásait. Jelentkezést dec. 1-én a Budai Nagy Antal 12. sz. alatti helyiségben. Minden tanuló hozza magával élelmiszerjegyet, ennek hiányában a község, vagy város előjáróságától igazolást, hogy ott nem kapott élelmiszerjegyet.

IGAZGATÓSÁG.

A szovjet módszer felhasználásával tovább javítják a kenyér minőségét

25 százalékkal javították a kenyér minőségét a kolozsvári sütődék

KOLOZSVÁR. — Amikor a kenyérsütés új módszerét bevezették Kolozsváron, az első napokban gyenge minőségű kenyeret készítettek a városi pékségek. A városi ideiglenes bizottság naponta ellenőrizte a pékek munkáját. A városi pékségek szakemberei alaposan tanulmányozták a minőségi javítás lehetőségeit. Bizottság utazott a fővárosba, ahol tanulmányozták a szovjet módszerrel dolgozó pékek munkáját. Ezzel egyidejűleg tapasztalatcsere-t szerveztek a temesvári és nagyváradai pékségekkel.

A bizottság rövidesen visszaérkezett és munkához látott. A tapasztalatcsere azt igazolta, hogy a kenyér minőségi javításánál számos tényezőt szem előtt kell tartani. Mindenekelőtt tisztában voltak azzal, hogy az új sütési módszerrel csak akkor lehet jobb kenyeret sütni, ha a lisztet kissé durvábbra őrlik a malmok. A durvábbra őrölt liszt könnyebben felveszi a vizet s nem ragacsos a kislés után. Időközben a malmok utasítást kaptak, hogy az előírás szerint őröljék a lisztet. A malmokat egyébként rövidesen átszerelik a megfelelő liszt őrléséhez.

Az elmúlt hetekhez viszonyítva ma már 4 százalékkal jobb minőségű lisztet dolgoznak fel a pékségek. A liszt és a víz keverési aránya is megváltozott. Több lisztet és kevesebb vizet kevernek a kenyérsütéshez, mint eddig.

A liszt elemzésénél kiderült, hogy más a keverési arány a jobb minőségű lisztnél, mint a gyengébbnél. Ezért a sütés előtt alapos elemzés alá veszik a lisztet s az eredmény alapján keverik vízzel. Rövidesen laboratóriumot létesítenek a pékségek

részére s akkor a liszt elemzése könnyebben történhetik.

Az állandó kísérletezés, a tapasztalatcsere, valamint a gyakori szakmai értekezlet azt eredményezte, hogy több olyan szempont került felszínre, ami a kenyér minőségi javításában rendkívül fontos. Rájöttek például arra is, hogy a liszt keveréséhez felhasznált vizet állandóan ugyanazon a hőmérsékleten kell tartani. Alkalmazták továbbá a munkafolyamatnál azt a nagyszerűen bevált szovjet módszert, ami foszlósabbá teszi a kenyeret. E módszer abban áll, hogy a dagasztás után, mielőtt formába tennék a tésztát, néhányszor átgúnyják. Ezt eddig mellőzték. Most ezt bevezették. A kenyér pedig azóta foszlósabb és könnyebb.

A minőségi javítás eddigi eredményeit igazolja, hogy a kenyér savtartalmát 20 százalékkal, és a nedvességét 10 százalékkal csökkentették. A minőség terén pedig ugrásszerű javulás mutatkozik. Az új sütési módszer bevezetésekor a minőség 65 százalékos volt, ma pedig 90 százalékos.

A szükségesletek növekedésével egyidejűleg gondoskodtak még egy sütődé létesítéséről. A közelmúltban nyitottak egy sütődét. A városi pékségek e pillanatban teljes mértékben kielégítik a szükségleteket.

Egyébként a sütődék között munkaverseny indult a minőség javításáért s ezzel egyidejűleg lendületesen folytatják az aradi pékekkel szervezett munkaversenyt is. Szakmai tudásukat tanfolyamokon gyarapítják. Eddigi eredményeik azt mutatják, hogy rövidesen lényegesen több kenyérral látják el Kolozsvár dolgozóit.

VILÁGOSSÁG SPORT

Ma kezdődnek az országos ifjúsági vívóbajnokságok

KOLOZSVÁR. — A Vívószövetség döntése értelmében ma és holnap Kolozsváron rendezik meg az országos ifjúsági vívóbajnokságokat. A versenyeken az ország legjobb ifjúsági versenyzői vesznek részt. Az országos bajnoki küzdelmeket a Bolyai Egyetem sétái tornatermében bonyolítják le. Ma délelőtt 10 órakor a férfi és női tör selejtezőkre kerül sor, majd délután 4 órakor a döntőket tartják meg ezekben a számokban. Holnap délelőtt 10 órakor a legnagyobb érdeklődéssel várt kardversenyre kerül sor. A karddöntőt délután 4 órakor rendezik meg.

Ifjúsági vívóink egy pillanatra sem szabad megfeledkezzenek arról, hogy az ifjúsági vívók nagy seregszemléjén kívül a kolozsvári országos bajnoki versenyek pompás alkalmat nyújtanak a vívósport népszerűsítésére a dolgozók körében.

Tudniuk kell azt, hogy a kolozsvári dolgozók nemcsak a verseny résztvevőit látják majd a küzdelmekben, hanem sportoló ifjúságunk képviselőit is. Eppen ezért példát kell nyújtsanak úgy a sportszerűségben, mint a fegyelemben.

A sakkcsapatbajnokságban:

A KESE már bajnoknak tekinthető

KOLOZSVÁR. — A sakkcsapatbajnokság befejezéséhez közeledik. A hátralévő két forduló és az elmaradt mérkőzések lejátszása után eldől a kiesések kérdése, — mert a bajnokság sorsa már eldőlt. A KESE behozhatatlanul vezet és az 1949. év bajnokának tekinthető. A kiesési zónában ezzei szemben még nagy a bizonytalanság: a Vasasok, Művészek, KKASE, Grafika és Textila egyformán veszélyben forognak.

Az utolsó forduló eredményei: Dermata-KKASE 6:5, Művészek-Grafika 8:3, KESE-Vasasok 9:2, Kisiparosok-CFR 6:5. A második osztályban: Mechanikai Intézet-Meseriasul Központ 7:4, KESE Vegyes-CFR Regionala 9:2, Victoria-Igiena 7:4, Dermata Talpgyár-Unirea 9:2, Villamosművek-Dermata Finom-börgyár 5:5, Vízűvek-Menajul 9 és fél:1 és fél, Fierul-Fémipari Iskola 6 és fél:3 és fél, Traian Vakok Intézete-Hadsereg 6:5.

A bajnokság állása az első osztályban (zárójelben a hátralévő mérkőzések): 1. KESE 59 pont (1), 2. Kisiparosok 41 (1), 3. Dermata 32 (2), 4. CFR 30 (3), 5. Textila 25.5 (3), 6. Grafika

24.5 (2), 7. KKASE 22.5 (3), 8. Művészek 21.5 (4), 9. Vasasok 19.5 (3).

A vasárnapi, nyolcadik forduló sorsolása: I. osztály. KKASE-CFR, Vasasok-Kisiparosok, Művészek-Textila, Dermata-Grafika, II. osztály: Alimentara-Unirea, Victoria-Dermata Talpgyár, KESE Vegyes-Igiena, Mechanikai Intézet-CFR Regionala, PTT-Meseriasul Központ, Vízűvek-Victoria vegyes, Dermata Finombörgyár-Menajul, Clujul-Villamosművek, Craiun Vakok Intézete-Állami Operák, Fierul-Traian Vakok Intézete, Dermata Cipőgyár-Hadsereg.

A kolozsvári sakk-kerület értesíti a sakkfelelősöket, hogy a heti gyülekeket ezental minden hétfőn este 7 órakor tartja meg a Vasasok Március 6-utcai klubhelyiségében. A jelentéseket így legkésőbb a kerület gyűlésén kell beadni.

A pályán győzött, a zöld asztalnál elvesztette két pontját a kolozsvári CFR

BUKAREST. — A kolozsvári CFR Nagybanán lejátszott őszi kupa mérkőzését — mint ismeretes 10:0 arányban nyerte meg a Munkás Sport ellen. A nagybanányi csapat óvásának helyét adott a szövetség és a mérkőzés két pontját játék nélkül 3:0-as gólaránnyal a Munkás Sport kapta. Az óvás oka az volt, hogy a kolozsvári csapat itthon felejtette a játékosok igazolványait.

Helytelenítették a nagybanányiak óvását, mert az őszi kupának nem versengési jellege van, hanem csupán előkészítő szerepet tölt be a tavasszal induló bajnokságra. A sportszerűség azt követeli, hogy győzzön a jobb. Nem tudjuk, hogy az igazolványok hiánya mennyire befolyásolta a játékot a CFR javára. Azt hisszük nem tévedünk, ha azt mondjuk, hogy ennek a körülménynek semmi befolyása sem volt a végeredményre. Vagy talán másképp játszottak volna a nagybanányiak, ha nem abban a tudatban lépnék pályára, hogy a két pontot a mercv szabályzat szerint ők kapják meg? Ebben az esetben éppen a nagybanányi csapatot kellene büntetéssel sújtani, mert ők vétettek a sportszerűség ellen.

OPOCSENSZKY VETTE AI A VEZETEST A RNK NEMZETKÖZI SAKKVERSENYÉN BUKAREST.

A RNK nemzetközi sakkversenyének ötödik fordulójára ismét nagy küzdelmeket hozott. Jellemző, hogy összesen csak két játszmát tudtak befejezni, a többi félbeszakadt. Eredmények:

Dr. Troianescu (román) nyer Tarnowszky (lengyel) ellen, Opocsenszky (cseh) nyer dr. Balogh (magyar) ellen. A többi játszmák félbeszakadtak.

A sorrend nem változott lényegesen, csupán az első hely esérélt gazdát. Az élen most a következő a helyzet:

1. Opocsenszky (cseh) 4 pont, 2-3. Pachmann (cseh) egy félbeszakadt játszma és dr. Troianescu (román) 3 és fél pont, 4-5. Benkő (magyar) és Flórián (magyar) 3 pont és egy-egy félbeszakadt játszma, 6-10. Jeney (magyar) 2 félbeszakadt játszma, Alexandrescu (román) 2 félbeszakadt játszma, Sajtár (cseh), Erdélyi (román) és Halić (román) egy-egy félbeszakadt játszma, 2-3 pont.

A szabályhoz való mercv megsértés következtében hozott döntés után a III. csoportban a táblázat a következő:

1. ICO	9	7	1	26.7	15	
2. RATA	9	4	2	11.12	10	
3. CFR K.	10	5	0	5	14.1	10
4. Munkás Sp.	9	4	1	4	12.14	7
5. Sodronyp.	9	2	3	4	12.14	7
6. Hadsereg	10	1	3	6	8.17	5

REJTVÉNYROVAT

101-es számú keresztrejtvény

Harc a szocializmusért XXI

Készítette: KONT VILMOS

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	K	11	12	13	14	15	16	O	17
18																		O
A	19						20				21						22	23
24	25						26				27						28	
29							30				31						32	33
34							35				36						37	38
39							40				41						42	
43							44				45						46	
47							48				49						50	51
52	53						54				55						56	57
58							59				60						61	A
62							63				64						65	66
67							68				69						70	71
72							73				74						75	76
T	77						78				79						80	T
81							82				83						84	
85							86				87						88	S
89							90				91						92	
93							94				95						96	
97							98				99						100	
							K				O						S	

Megfejtésül tíz napon belül, „Rejtvényrovat” felcímmel, levélben vagy levelezőlapon, — melyre rá kell ragasztani a rovatszámot — beküldendő a vízszintes 1, 30, 75 és a függőleges 6, 21, 35, 38 sorok. A helybeliek személyesen is beadhatják kiadóhivatalunkba. A megfejtők közül egy helybeli- és egy vidékinek egy hónapig díjmentesen küldjük meg lapunkat.

VÍZSZINTES SOROK

1. Nyílak irányában körül: ezt eredményezte a prágai VI. általános pártkongresszus. 17. Kelészet. 18. „Amikre” pénzét a szugori rakja. 19. Arnyék ellentéte. 20. Dalmáciai erőd volt, ahol IV. Béla a tatárjáráskor családijával együtt menedéket talált. 22. Testrész. 24. Magánénekes. 27. Fordított táplálék. 28. Izomhüvelyem. 29. Főnévképző kevert betűj (ság). 30. Lenin egyik nagyjelentőségű művének rövidített címe, melynek nagy szerepe volt az önálló marxista párt megalakításában. 33. Falusi bácsi. 34. Vissza: valakit — Kátsa — szomorúságában bátorít. 36. Tengerparti homokturzás. 37. Vissza: bece női név (f. ékezet). 39. Valamikor cári parancs volt. 40. A féldrágakő. 42. Szület. 43. Színesre oxidáló könnyű lovasági felszerelés volt régen (ék. hiány). 45. Idejét muló. 46. Fehér vászon, régen, népiesen. 47. Műveltető igeképző. 48. Vissza: véd-e? 49. Jegyez. 50. Falu, románul. 51. Nagy egyptomi tolyó. 52. Francia kolozs-ratur énekesnő (1825—1905). Az ő számára komponálta Erkel Ferenc híres betétárját, „Hunyadi László” című operájába. (Ah rebeget...). 55. R-el: a „Különös házasság” egyik főszereplője. 57. Csiz, más-salhangzó. 58. Az igazsággal hadilábon áll. 59. Ilyen nyelv- és művészet is van. 60. A dunántúli csatorna. 62. Esméletét veszti. 63. Két szó: 1. Német névelő. 2. Fonetikus mássalhangzó. 66. Vissza: Archimedes mértani „görbét”, melyeket utolsó pillanatáig védett a Syracuzába betört római katonák ellen. 68. Ismét. 70. Utálat. 73. Fonetikus évek, románul. 74. Védve. 75. Ez, a menseviek által elkövetett ténykedés tette feltétlen szükségessé a velük való szakítást. 77. Kerék, németül. 79. -ért, latinul. 81. Véd, fordítva. 82. Ritka férfinév (f. ékezet). 83. Vissza: szegény, németül, fonetikus. 84. Ellenérték. 85. Franciaország leg-

nagyobb muzeuma. 89. Van selyem- és szálkásszövő is. 91. Nátrium vegyjele. 92. Napszak. 93. Fordított személynév. 94. Napoleon tábornoka volt. 95. Szürke fémen. 97. Férfinév. 99. Földtől eltávolított. (f. ékezet).

FÜGGŐLEGES SOROK:

2. Vissza: erősítő kötőszó. 3. Rabul ejtették. 4. Szerszámfogantyú. 5. Vissza: nagyon fájdalmas, földsen ékeztet névelővel. 6. Amiben a Bolsevik Párt a Plechánov-csoporttal tömörült és ami lehetővé tette egész sor mensevik munkásszervezet megnyerését. 7. Mint a 81 vízszintes. 8. Lajstromozva. 9. Korus. 10. Női név. 11. Learatott búzacsomóid aljában (ék. csere). 12. Ilyen családról írt gyönyörű regényt Jókai. 13. Sütő. 14. Római utca. 15. Francia területmérték. 16. Római férfinév. 21. A mensevikiekkel való szakítás után — a nyugati szociáldemokrata egyesülésektől különböző — ilyen szervezet létesítésén dolgoztak a bolsevikok. 23. Dühös, vesztet. 25. Fonetikus estélyi öltözék alsó része. 26. Vissza: helyhatározó. 28. A „márciusi ifjak” egyike. 31. Vissza: nép, németül. 32. Ev, románul. 35. Lenin számvetésben volt egyik leghűségesebb segítőtársa, akit a prágai pártkonferencia távollétében választott be a bolsevik Központi Bizottságba. 38. Nyíl irányában: a VI. Pártkonferencia egyik fontos programpontja volt. 41. Kopasz. 42. Olasz zeneszerző (1724—1780), keresztneve Maria Tereza. 44. Női. 49. Kettős német magánhangzó. 53. Híres francia zeneszerző (Faust). 54. Borisz, Rim-szki Korszakov-opera. 55. Széptevő. 56. Francia névelő. 59. H-val közben: nagy egyptomi rang. 61. Mint a 49 függőleges. 64. Szájban van. 65. Korus dala. 67. Udvarias megszólítás. 69. Nagy a kelendősé-gük. 71. A Duna jobboldali mellékfolyója. 72. Népszerű Matyi. 76.

Szórejtvények

Czibalmos László ötletei

1.	2.
$\frac{7}{1} \quad \frac{1/2, 1/2}{c=0}$	$\frac{\alpha \beta}{A}$
3.	4.
VON ó aaaaacs	BB Sz d

A nagybányai Talpa cipőkészítő szövetkezet dolgozóinak több mint 30 százaléka tulszárnyalja a kitűzött normát

NAGYBÁNYA. — (Kiküldött tudósítónktól.) A nagybányai „Talpa” cipőtermelő szövetkezet 114 dolgozóval működik. A szerény keretek között indult kisipari szövetkezet havi termelőképesége 2000—2200 pár cipő, vagy bakancs. A szövetkezet 10 barkaru cipővarrógéppel, egy felsőrészvarrógéppel, úgynevezett sűrűlőgéppel, egy kombinált géppel az eljásához és egy talpegyengető géppel rendelkezik. A gépeket saját erejéből vásárolta. A szövetkezetnek két cipőjavító műhelye van Nagybányán, Mészárosfaluban, Láposbányán, Fernezelyen, Felsőbányán és Kapnikbányán pedig egy-egy cipőjavító műhelye.

A „Talpa” szövetkezet vezetősége súlyt helyez arra, hogy a szövetkezeti mozgalmat ter-

jessze. Így a szatmári „Munka” cipőtermelő szövetkezet, amely 167 dolgozót foglalkoztat, eredetileg mint a „Talpa” szövetkezet fiókja, a nagybányai szövetkezet keretében alakult meg és csak később önállósította magát. Ugyanez a helyzet a szinerváraljai cipészövetkezettel is, amely szintén mint a nagybányai „Talpa” fiókja kezdte.

A szövetkezet dolgozóinak

öntudata folytán szeptember 15-én november 7. tiszteletére munkaversenyt szerveztek, amelynek során Klota András, Feuerberger Dávid 100—100, Partene Alex és Tukacs Lajos 70—70, Czompa Sándor 67, Krausz Albert 62, Reiz Mihály és Sipos Pál 60—60 százalékkal további husz szakmunkás legalább 30 százalékkal haladta tú a normát.

A nagybányai cipészek szövetkezeti mozgalmának az első idő óta Ercei Sándor a vezetője. Dunitran George, Csolt János, Sebestyén Lajos és Gímán György szakmunkások a legrégebb és legtehetősebb vezetői tagjai a „Talpa”-nak. Leles munkájuk és szép eredményük bizonyítja azt, hogy a szervezett és tervszerűen folyó munka gyümölcsöző.

Megalakult a kolozsvári

Szabómunkások és kismesterek termelőszövetkezete

KOLOZSVAR. — (Levelezőnk től.) Az újjászervezett kolozsvári szövetkezés fokozatosan fejlődik, szüntelenül bővül szövetkezeti hálózatát és növeli a szövetkezetek tagjainak létszámát. A múlt héten alakult meg a kolozsvári szabók szövetkezete, mely a „Szabómunkások és kismesterek termelőszövetkezete” nevet viseli.

Az alakuló közgyűlésen részt vett a Román Munkáspárt kolozsmegyei bizottságának képviselője, valamint a városi ideiglenes bizottság és a megyei szövetkezeti szövetség kiküldöttje.

A közgyűlésen Betea Victor

román, Vincze Márton pedig magyar nyelven mutattak rá a szocializmus építése során a szövetkezetekre háruló nagy feladatokra. Utána megválasztották a termelőszövetkezet vezetőségét. A szövetkezet ügyvezető igazgatója Horváth Lajos, igazgatósági tagok Körösi Klára és Szalmári Margit, az ellenőrző bizottság tagjai Székely Miklós, Oltean Rózália és Jakab Zsigmond.

A Román Munkáspárt és a megyei szövetkezeti szövetség támogatásával alakult termelőszövetkezet dolgozói megfogadták, hogy fokozzák a munka termelékenységét, megjavítják

a termékek minőségét, leszállítják a ruhák készítési árát és ezzel hozzáférhetővé teszik a dolgozók számára, új munkamódszereket vezetnek be a szabóiparban, nagymértékben csökkentik a selejtet és szakmai képzettségüket tovább fokozzák.

Munkájukkal igyekeznek az ország dolgozó népének életszínterét emelni és ezzel is hozzájárulni a szocializmus mielőbbi megvalósításához.

RODESCU IOAN, a kolozsmegyei termelőszövetkezetek szervezőtársaságának sajtó- és propagandafelelőse.

A kolozsvári Grafikai Üzemekben

ól működnek a védőberendezések, egészségesek a munkajelvételek

A múlt nyomdászülmeinek réme az ólommérgezés volt. Bár a betegség elterjedését pontosan ismerték és elméletileg tudták megelőzési módját, ebben a tekintetben semmit sem tettek a kizsákmányoló főkések. A szedő- és öntőtermek egészségtelenek voltak, védőberendezések nem léteztek s a nyomdász gyakran olyankor jelentkezett bajával, amikor az már ki nem küszöbölhető szervi bajokat idézett elő.

Mi történt népi demokráciánk nyomdász- iparában az ólommérgezés megelőzésére? Sok minden. Vegyük a kolozsvári Grafikai Üzem példájul. Az ólom-

mal foglalkozó nyomdászokat a legkülönbözőbb klinikai és laboratóriumi módszerekkel vizsgálják meg, s ahol a legcsekélyebb, klinikailag még nem látható, de laboratóriumi módszerekkel kimutatható, ólommérgezési tünetet látnak, az illetőt injekciókkal, tablettákkal, megfelelő étrenddel kezelték. Mondanunk sem kell, hogy a megmaradt ólommérgezéses betegek még a múlt maradványai voltak. Az ólommérgezéses esetek kivétel nélkül a higiéniai berendezések hiánya következtében léptek fel.

Az ólommérgezés megelőzésére a Grafikai Üzemekben hatékony

intézkedések történtek. A gépszedő termet különválasztották a kézi-szedés teremtől. Ennek nemcsak az a következménye volt, hogy a hely megnagyobbodott, de a munka termelékenysége s a levegő is jobb lett. A keletkező ólomgömbök elvezetésére légszivattyukat állítottak fel. — Ugyanígy légszivattyukat működnek az öntőtermekben is. Az 1. számú öntőteremben most állítják fel a második légszivattyút. — Mindezekon felül minden ólommal dolgozó, fél liter tejet is kap, s időnként hat-hat vitamintablettát, amely intézkedés szintén az ólommérgezés megelőzésére szolgál.

A közösséget szolgáló közegészségügyi intézkedéseken kívül fontos a sajtó- és kézművészet az étkezések előtt. E tekintetben a különben kifogástalan Grafikai Üzemek hiányosságokra kell rámutatnunk. — Szappant nem adnak a nyomdász munkásoknak, ehelyett mosóport utalnak ki. Az eddigi mosóporadagot azonban az utóbbi időben pedig felére csökkentették. A takarékoság ezen a téren káros és helytelen. A mosóporadagot, vagy inkább szappant ki kell adni a többletkiadást más téren való takarékoságokkal pótolni lehet.

Sz. A.

Taszítottól. 78. Vissza: lejegyezze. 80. A rom, románul. 85. Vissza: 150. Rómában. 86. Abauj-Torna megye — időszakos székfórrásáról híres — fürdőhely. 87. Balék. 88. Verne kapitány. 90. Pongró. 91. Résztesrag. 93. Bece női név. 98. Szürke fém. 98. Vissza: igeképző. 100. A 89 vízszintes is ez.

A 89. számú keresztrejtvény megfejtése a következő: Vízszintes sorok: 1. A konferencia a párt összes szervezeteit elszánt harcra hívta fel a likvidátorok ellen. 24. Likvidátorok. 47. Bogdanov. 89. Axelrod. — Függőleges sorok: 26. Otzovisták. 35. A forradalom elárulása. 47. Bubnov. 58. Proletár.

Szórejtvények: 1. Odóid munkások. 2. Harc a háború ellen. 3. Árhullám. 4. Forró icheit. Nyertes megfejtők: Karakás Lajos Kolozsvár és Papp Jánosné Románisztentgyörgy. Kérjük, közöljék kiadóhivatalunkkal az időpontot, amelytől a lapot kiadhatják óhajtják.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 6 lej, szombaton 7 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szóig 60 lej, szombaton 70 lej. Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 10 lej. Cim a kiadóban és jellegű hirdetésekéül 20 lej pótdíj fizetendő.

Villámhirdetés

ELCSERÉLNÉM bukaresti összkomfortos lakószobát kolozsvárral. Cimeket „Moldern” jellegre a kiadóba. 9306
PERZSELESHEZ szalma préselve és présetlen, hazaszállítva is állandóan kapható. Krizbai 7. 9307
KITUNÓ oszlopkályha, ebéd-lökredenc márványlappal eladó. Dragalina 85. haztulajdonosnál. 9310
SZÉP, külföldi perzsaláb-bunda muffal és hordozható írógép eladó. Dózsa György 34. Kopolovits. 9319
ELADÓ kifogástalan bsssz-arabiai perzsaláb-bunda, fekete férfikabát. Horea-ut 1. ajtó 8.

ADAS-VETEL

ELADOK: női fekete kabát, zimon téli kosztüm, petróleumfűző, fűtőkészülék, káyhacsó, asztalok. Horea-ut 35. 9211
GYERMEKKOCSI új állapotban eladó. Asztalos, Türr István-utca 30
TIZENKETEYES leányka részére finom télikabát muffal, kapi-sonnal eladó. Mészáros-utca 3 szám. 1 órától. 9219
PHILIPS rádió 3+1 eladó. Buda Deleanu 54. 9221
ELADÓ 8 hengeres, jó állapotban levő luxuskocsi, 2x3 méteres választófal üvegekkel, ugyanott keresnek 28-30-as fehér gyermek hócipót. Cim a kiadóban.
ELADÓ összecukható vaságy, matraccal, diófurnéros rekamieváz. Balázs asztalos. Kogalniceanu 16. 9225
ÜVEGEZETT irodai elválasztófal, hájópadió fedéllel, eladó. Hella, Malom-utca 16. 9234
VENNEK gyermekasztalt, két székek (Thonet). Avram Iancu-utca 3. 9239
FÉRFI fekete télikabát és gyermekbunda eladó. Érdeklődni Egyetem-utca 11. ajtó 11. (földszint) 9241
HATLYUKAS Zephir-kályha eladó. Széchenyi-tér 29. Bíró női szabó. 9242
PEZSMA szilbunda és 32 basszusos tangóharmonika eladó. Egyetem-utca 11. emelet, ajtó 9. 9246
ÜLÖKAD új, zománczott kivitelen, eladó. Eszterházy-utca 12. I. emelet. 9249
SZILSZKIN nőibunda eladó. Buza-utca 21. 9252
ELADÓ nikkelágy sodronnyal, kerek asztal, töltött székek, zongoraszék, íróasztal, karosszék, vilgany szobamelegítő, üveges ajtó, gobelin függöny, patefon, rózsaszin tafruha, ezüsttróka gallér, utazó, bunda, klasszikus regény-tár 10 kötete, nagy kávédaráló. Mócsok-utja 95. emelet, ajtó 7. Ugyanitt kötést, horgolást vállalnak. 9255

ELADÓ gyermekbunda 8 évesnek, kerek öntöttvas kályha sarmottal bélelt. Szentlélek-utca 1 szám, ajtó 2. 1-3 között. 9260
ELADÓ nagyobb dobkályha, paplangyapju és párna, Kossuth Lajos 34. 9261
FÉRFICIPŐK jó állapotban, fekete gyapju női kabátanyag hozzávalóval, damasztabrosz, ingek, olcsón eladók. Karolina-tér 4. emelet. 12 ajtó. 9265
ELADÓ jókarban levő Schöberl-ágy. Cim a kiadóban. 9266
ELADÓ szekrények, asztalok, szék, vaskályha. Dubalarilor 22. volt Timár-utca. 9267
ELADÓ oszlop Dániel-kályha, márványkőasztalok, egy vas udvari vezeték és nagy márványasztal. Érdeklődni Horea-ut 4. 9268
VILLANBOROTVÁLKOZÓ készüléket veszek. Spörl, Dragalina-utca 110. 9272
ZOMÁNCZOTT bádoggzárbor-dönt veszek. Lukács, Fellegvár-ut 110. 9272a
HÁROM méter prima sötétkék télikabát-zsöveti eladó. Moraru, Atjára-utca 18. 9273
VEZÜNK cukorkástüvegeket. Viktoria-fűszerosztály. Szabadság-tér 28. 9274a
VEZÜNK íróasztalokat, írat-szekrényeket. Viktoria-szövetkezet. Szabadság-tér 21. 9274
VEZÜNK petróleum függőlámpát és 40 cm átmérőjű lámpaer-nyőt. Cimeket „Függőlámpa” jellegre a kiadóba. 9292
KOMBINÁLT szekrény, antik szekrények és ebédlökredenc eladó Dózsa György-utca 16. emelet 26. 9275c
HÁLÓSZOBA, konyhabutor, és modern használt ebédlökredenc eladó. Butorasztalos Kossuth Lajos 32. 9275d
JÓKARBAN levő fehér, mély gyermekocsi és fekete férfi télikabát eladó Dózsa György 7 I./1. 9276
PAPLAN eladó Szabadság-tér 6. ajtó 5. 9277
ELADÓ világos háló, sötét finom férfi télikabát, bőrkabát és gyapju férfiruha. Dragalina 78 1-3 között. 9278
FEKETE férfi télikabát közép-termetre eladó. Petőfi 58. hátsó lakás. 9279
ELADÓ 70-es oszlopkályha és kihúzható gyermekágy. Martino-vics 10. 9280
FEHÉR gyermek vaságy, jóállapotban eladó Einstein-utca 2. volt Telekt. 9281
ROLLÓS íróasztal, egészen új, eladó Cim a kiadóban Gr 21
SÁRGA, fehér, fréz plüsterítőket veszek. Cserey. Méhes-utca 83. 9283
ELADÓ fekete férfi télikabát, közép-termetre. Kossuth Lajos-utca 28. Crisan szabolnál. 2690
KONYHABERENDEZÉS sürgősen eladó. Malom-utca 10. 9289

ELADÓ jókarban óvális ebédlök-asztal, kozmetikai arcgőzölő, piros futószőnyegek. Páris 54. 9288
FELES gyermek- és férfi kerekpár eladó. Ady-utca 8. 2-4 között. 9287
VEZÜNK három méter fekete férfi ruhászövetet. Vörös Hadsereg-utja 16. I. emelet. 9293
ELADÓ antik íróasztal, férfi kerekpárt nőivel elcserelelnék. Megtekinthető Enescu 16. 9294
MEGVÉTELRE keresek kétszermélyes selyempaplant. Partizán-utca 28. 9295
PERZSA-szőnyegek, antik szekrény és két fotel eladó. Vörös Hadsereg-utca 20. földszint. 9300
ELADÓ 4+1 lámpás rádió. Galamb-utca 29. Tkv (SI)
KANTIN részére keresünk székeket és asztalokat. Centrofarm-kantin. Szabadság-tér 4. 1-3 óra között. Tkv (SI)
NŐI 39-es sibakancs, márkás, 6 személyes ebédlökservíz, festett szekrények, összecukható vaságy, szalon-garnitúra eladók. Enescu-utca 19 Rákóczi-negyed. 8943
DRÁGA szövettel készült sötétkék téli férfikabát, közép-termetre eladó. Samuil Micu - Rózsá-utca 3. I. emelet. hátul. d u: 2-5-ig. 9192
ISKOLATÁSKÁK, bőrdöngők kaphatók. Bőrdöngőjavítást vállalok. Bőrdöngőműhely. Unió-utca 7. 9275a

INGATLAN-LAKAS
GALAMB-UTCA 18 számú ház sürgősen eladó. Érdeklődni Pap-utca 52. 9142
GYÜMÖLCSÖST veszek 120.000 lejig. Cim a kiadóban. 9230
TISZTIVISELŐ butorozott szobát keres családnál, lehetőleg külföldbejárattal. Cimeket „Füldőszoba” jellegre a kiadóba. 9199
SZOBÁT keres lakásutalványos tanár. Megkeresés „Uhu” hirdető-irodába, Molotov-utca 34. 9235
VEZÜNK kisebb családi házat. Lakást adnék cserébe, azonnali kifizetéssel. Cim a kiadóban. 9248
KISEBB családi házat keresek. Szürke télikabát, közép-termetű férfi részére eladó. Cim a kiadóban. 9257
KET HOLDAS veteményes, gyümölcsös gazdasági épületekkel eladó Ajánlatokat „Közvetítők ki-zárva” jellegre a kiadóba. 9263
ELADÓ ház Kővári-utcában. Érdeklődni Petru Maior 11. Kiss.
KÉTSZOBÁS komfortos magán-házat kerttel veszek. Ajándatokat „Komoly” jellegre 9270
FOUTON kétszobás ház 1500 négyzetméter telekkel, részben beköltözhető Központban örök-lakások eladók. Mezei úgnökség. Dózsa 16.
SÜRGŐSEN, olcsón eladó ker-tes, családi ház. Csaba-utca 154
EGY rozoga ház eladó Munkás-utca 37. Érdeklődni Brassai-utca 18. 9285

ALLAST KAPHAT

MINDENES, főznitudo szakács-nőt felveszek. Wilson-utca 3. földszint. 9138

VEGYEN RÉSZT a
Loteria Populără
Népi Sorsjátékban!

Egy sorsjegy ára
 csak 100 lej
 Minden hónapban
 független és önálló
 sorsolás

FÁJ A TORKA?
GARGARISM
KAPHATÓ GYOGYSZERTÁRAKBAN ÉS DROGUERIÁKBA

IRATOKKAL rendelkező gyermekeknek mindenest azonnal alkalmazok. Benedek, Örvös-u. 11. 9299
HÁZTARTÁSI teendőkre komoly nőt keresünk. Páris-utca 79. Felméri
HÁZASPÁR ügyes bejárónőt keres félnapra. Március 6-utca 11. ajtó 13. 9271
INTELLIGENS, megbízható házvezetőnőt felveszek Petőfi-utca 64. Vasárnap d. e. 10-1 között 9282
ÖTVENES egészséges asszonyt keresek azonnala, könnyű háztartáshoz. Cim a kiadóban. 9291

KOLONFELEK
ZIP-ZÁRAKAT szakszerűen javítunk, lebontás nélkül, kosztümökön, spencereken, retikülkön, hőcsizmákon. Lajtár, Szappan-utca 13. 9234
VEZETŐ állásokban, évtizedes gyakorlattal, széleskörű ismeretekkel és nyelvtudással, megfelelő elhelyezkedést keresek. „Normakönyvelő” jellegre 9214
TÖKELETES gyermekképek a Sárdi fotó pillanatképei. Dózsa György 16. 9275/b
GAZDASÁGI ÉS PÉNZÜGYI törvényekből folyó utasításokért, ingatlanok adás-vételéért, stb. forduljon bizalommal a „Corect” irodához, Kolozsvár, Augustus 23-utca 47. Telefon: 20-66. 9739

Asbest ruhókat
 használt állapotban is
 veszünk
Kolozsvári Tartományi
Villamosművek
 Cluj, Str. 30 Decembrie
 No. 27. Telefon 19-20,
 be.só 16.

Biztosítsa életünket és vagyonunkat a
„Szovrombiztosító”
Á. Szovjet-Román Biztosító Részvénytársaságnál
 Bejegyezve az iflovi törvényszéknél 345/1949 sz. a. és a Keresk. Kamaránál 57/49 sz. alatt.
Vezérigazgatóság: Bukarest, Str. Doamnei 12 szám alatt.
Telefon: 4.90-18; 3.75-78; 6.18-63; 6.38-04.
 Működik az ország egész területén és pedig a megszék helyeken felállított képviselők, valamint az ország összes helyiségekben levő úgnökségei útján.

Északerdélyi Kerületi Igazgatóság Kolozsvárt,
Szabadság-tér 23 szám alatt (telefon: 21-26; 17-51),

Megyei képviselő: Beszterce Str. Molotov 30 szám (telefon: 70)	Megyei képviselő: Nagyvárád Parcul Traian 6 sz. (telefon: 30-23).
Megyei képviselő: Décs Piata Stalin, 6 sz. (telefon: 58)	Megyei képviselő: Szatmár Piata Libertatii 9 sz. (telefon: 5-33).
Megyei képviselő: Kolozsvár, Str. Puskin 1 sz. (telefon: 15-95)	Megyei képviselő: Torda Piata Republicii 21 sz.
Megyei képviselő: Marosvásárhely Str. Lenin 1 sz. (telefon: 3-07)	Megyei képviselő: Zilah Str. Dózsa György 30 szám. (te- lefon: 1-09).
Megyei képviselő: Marmaroszi- get Str. Bogdan Voda 5 szám.	

A „Szovrombiztosító” elvállal mindenfajta állami, szövetkezeti és magánbiztosítást a következő ágazatokban:
 Tűzbiztosításokat: gyári és civil kockázatokat.
 Szállítványbiztosításokat: szárazföldi, folyami, tengeri és repülő kockázatokat.
 Balesetbiztosításokat: egyéni és csoportos kockázatokat.
 Ipari, géptérés, üveg és más biztosításokat.
 Szavatossági és automobill-biztosításokat.
 Mezőgazdasági és állatbiztosításokat.
 Ugyancsak vállal életbiztosításokat orvosi vizsgálattal és anélkül, valamint sorsolással egybekötött népbiztosításokat is.
 Gondoskodunk biztosításainknak idejében való megkötéséről és megújításáról.

FIGYELEM! **FIGYELEM!**

CONSIGNAȚIA

ÁLLAMI BIZOMÁNYI ÜZLET
 Kolozsvár, December 30-utca 2 Telefon 26-98

ELFOGAD ÉS ELAD:

Textilárakat, ruhaneműt, lábbeliket,
 porcelánárakat, dísz tárgyakat, kristály-tárgyakat,
 szőnyeget, képeket, fall szőnyeget,
 ékszereket, bármilyen fajta órákat,
 fényképezőgépeket, hangszereket, orvosi műszereket,
 bőrdíszmü-árakat,
 írógépeket, számológépeket,
 technikai, vasipari és mechanikai cikkekkel,
 vilamoskészülékeket, rádiókat, stb.,
 bármilyen motorokat, szerszámokat,
 autó-alkatrészeket, stb.,

SAKERTŐINK A KÖZÖNSÉG RENDELKEZÉSÉRE ÁLLNAK
 Szavatoljuk az árak tulajdonjogát.
 A bizománybaadott tárgyak az eladók részéről mentesek mindenféle illeték alól.
 A tárgyak értékét a tulajdonos szakértő becsülésünkkel közös egyetértésben állapítja meg.
 Az átvételi iroda naponta nyitva van 8-13 és 16-18 óra 30 percig.